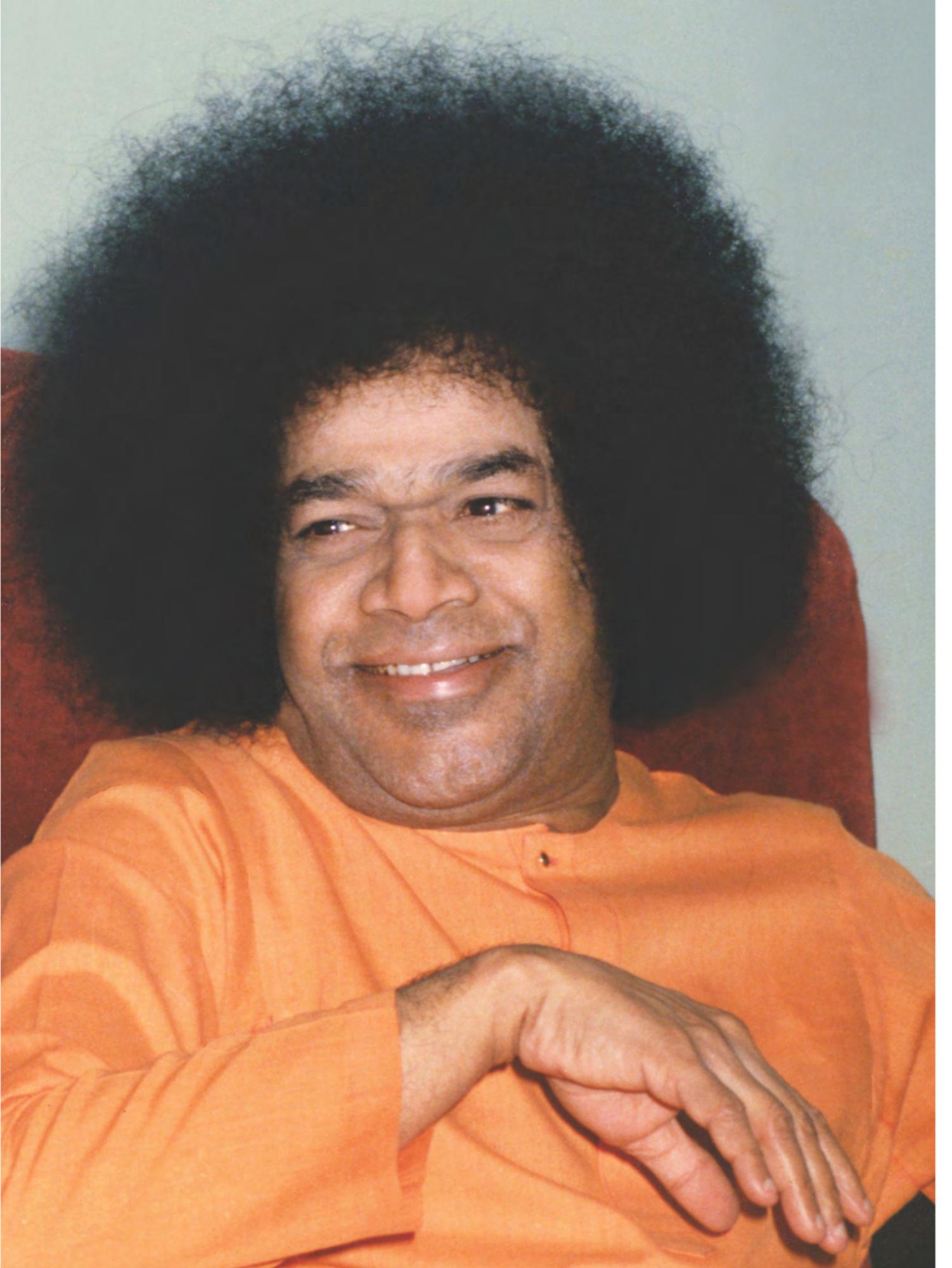

సనాతన సారథి

అక్టోబరు 2015

‘ఆ కటాక్షములో రాకా శరచ్చంద్ర చంద్రికా పూరముల్ జాలువారు’

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక, నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్చితము

సంపుటము 58
సంచిక 10

అక్టోబరు 2015

ప్రచురణ తేదీ
సెప్టెంబరు 28

1. తొలి పలుకు	సంపాదకీయం	4
2. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	6
3. యజ్ఞం లక్ష్యం ఇందియ నిగ్రహం	వేదపురుషవాణి	10
4. ఆరోగ్య ప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి (24వ భాగం)	డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి	13
5. పరోపకారమే జపం, తపం	విజయదశమి సందేశం	16
6. సంప్రణీతుడు (కవీనాం కవిః)	చీమలకొండ జయాశాస్త్రి	19
7. గృహమే కదా స్వర్గసీమ (వనితా జ్యోతి)	చంద్రమౌళి రమాదేవి	22
8. దసరా పండుగలో పరమార్థం (బాలవికాస్)	డా॥ లావణ్య సరస్వతి	25
9. అనన్యభక్తి	పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ	26
10. శ్రీ సత్యసాయి సంచార వైద్యాలయం	డా॥ శైలజ కామరాజు	27
11. జ్ఞాపకాల పందిరి (47వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	29
12. అతీంద్రియ శక్తులు - సమీక్ష		33
13. మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి (52వ భాగం)	బి.వి. రమణరావు	34
14. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	37
15. సోక్రటీసు ఆదర్శం	చిన్నకథ	42

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం

ఎడిటర్ : బి.వి. రమణరావు

అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

టెలిఫోన్ : 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) STD: 08555 ISD CODE: 0091-8555

గమనిక: అడ్రసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రకృత చందాగడుపు ఎంతవరకు ఉన్నదో సూచించడం జరిగింది. మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

E-mail: subscriptions@sssbt.org, editor@sssbt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ముద్రాపకుడు, ప్రచురణకర్త : కె.ఎస్. రాజన్

❖ తొలి పలుకు ❖

ఓకానొక సమయంలో బాల రాముడు పరుగెత్తుకొని వచ్చి తల్లి ఒడిలో కూర్చుని ఆనందంతో, “అమ్మా! ఈనాడు బంతి ఆటలో భరతుడు విజయం సాధించాడు” అన్నాడు. ఇంతలో భరతుడు ఏడ్చుకుంటూ వచ్చి, “అమ్మా! నేను గెలవాలని అన్న ఓడిపోయాడు” అన్నాడు. అన్న ఓడినందుకు తమ్ముడు దుఃఖిస్తే, తమ్ముడు గెల్చినందుకు అన్న ఆనందించాడు. ఈవిధమైన ఐకమత్యంతో ఆనాటి సోదరులు ‘సుప్రీం స్టేజి’కి వెళ్ళారు. ఈనాటి సోదరులు అస్తి తగాదాలతో ‘సుప్రీం కోర్టు’కు వెళుతున్నారు. సమత, సమగ్రత, సమైక్యత, సౌభ్రాతృత్వం ఈ నాలుగూ ఉన్నప్పుడే వ్యక్తిత్వం ప్రకాశిస్తుంది. ఇలాంటి వ్యక్తిత్వం కలిగిన కుటుంబం దేశానికే ఆదర్శాన్ని అందిస్తుంది, అని వివరించారు భగవాన్. దశరథ, జనక మహారాజుల కుటుంబాలు, వారి వంశాలు అంతటి మహోన్నతమైన ఆదర్శమూర్తులతో కూడినవి కనుకనే ఆ రెండు వంశములవారికి మధ్య వివాహరూపమైన ధర్మసంబంధం ఏర్పడింది. ఇక్ష్వాకు, విదేహ వంశాల ఔన్నత్యాన్ని వివరిస్తుంది ‘రామకథా రసవాహిని’ (20వ భాగం)

ఇల్లు కాలుతుంటే బయటికి పరుగెత్తగలవుకానీ, ఇంద్రియాలకు దుర్గుణాలనే నిప్పంటుకున్నప్పుడు ఎక్కడికి పారిపోగలవు? అని ప్రశ్నించారు, భగవాన్. అసలు దేవదేవునికి నిలయమైన మానవహృదయంలో దుర్గుణాలు ఎలా ప్రవేశించాయి? కైకేయి తన కన్న కుమారుడైన భరతునికన్న మిన్నగా ప్రేమించిన శ్రీరాముణ్ణి అరణ్యానికి పంపించడానికి కారణం దాసియైన మంధర మాటలకు లొంగిపోవడమే కదా! పరిచారకుల ననుసరించే ప్రభువు చులకనైపోతాడు. అట్టే, ఇంద్రియాలకు లొంగిపోయిన మనిషి బానిసవుతాడు. “యజ్ఞం లక్ష్యం ఇంద్రియ నిగ్రహం” అన్న దివ్య సందేశం యజ్ఞయాగాది క్రతువుల అంతరాధాన్ని వివరిస్తుంది.

ఒక భారతీయుడు, ఒక ఆంగ్లేయుడు ఇరువురూ గోదావరి నదిలో మునిగి స్నానం చేశారు. భారతీయుడు

తాను శారీరకంగానూ, మానసికంగానూ పరిశుద్ధుడనయ్యానని, ఆ అవకాశం లభించడం తన అదృష్టమని ఎంతో ఆనందించాడు. అది చూసి ఆంగ్లేయుడు నవ్వి, “ఇది కేవలం రెండు పాళ్ళు హైడ్రోజన్, ఒక పాలు ఆక్సిజన్ల కలయిక. దీనిలో మునిగితే నీకు చెప్పలేని ఆనందం, పవిత్రత ఎలా కలుగుతాయి?” అన్నాడు. సందేహించిన ఆంగ్లేయునికి బాహ్య శుభ్రత మాత్రమే కలిగింది, నమ్మిన భారతీయునికి అంతరంగిక శుభ్రత కూడా కలిగింది. ఈ సంఘటనను ఉదాహరిస్తూ, అంతర్ శుద్ధికి కావలసినది భక్తి అని వివరించారు, భగవాన్. అంతర్ శుద్ధి, బాహ్యశుద్ధి అనే రెండు చక్రాలను ఆధారం చేసుకున్నప్పుడే మన దేహ రథం ఆరోగ్య పథంపై ముందుకు సాగిపోగలదన్న సందేశాన్నిస్తుంది “ఆరోగ్య ప్రదాయి శ్రీసత్యసాయి” (24వ భాగం)

సీతామాతకోసం అన్వేషిస్తూ లంకలో ప్రవేశించిన హనుమంతునితో విభీషణుడు, “హనుమా! నిరంతరం రామసాన్నిధ్యాన్ని అనుభవిస్తున్న నీవెంత భాగ్యశాలివి! నేను సదా రామచింతన చేస్తున్నా నాకింకా రామదర్శన ప్రాప్తి కలుగలేదు” అని వాపోతాడు. అప్పుడు హనుమంతుడు, “విభీషణా! నీవు రామచింతన చేస్తున్నావు కానీ, సీతమ్మను రాముని సన్నిధికి చేర్చే ప్రయత్నమేమైనా చేస్తున్నావా? రామకార్యంలో పాల్గొనక రామానుగ్రహాన్ని ఏరీతిగా పొందగలవు?” అని ప్రశ్నించాడు. చేయవలసిన ప్రయత్నములు చేయకుండా దైవం కావాలంటే ఎలా చిక్కుతాడు? ఏమిటి మనం చేయవలసిన ప్రయత్నములు? ఆచరణలోనే ఆనందమున్నదని, కృషియే ఋషిత్వాన్ని చేకూర్చుతుందన్న సందేశాన్నిస్తుంది దివ్యవాణి, “పరోపకారమే జపం, తపం”

1970వ దశకంలో ఒకపర్యాయం మే నెలలో ‘ధర్మక్షేత్ర’ వార్షికోత్సవంలో పాల్గొనడానికి భగవాన్ ముంబై వెళ్ళారు. ఉత్సవం తర్వాత బృందావన్‌కి తిరిగి రానుండగా మరొక్కరోజైనా అక్కడ ఉండాలని స్వామిని భక్తులు

ప్రార్థించారు. ఐతే, స్వామి తాము బృందావన్‌లో సమ్మర్ కోర్సుకి ఏర్పాట్లు చేయవలసి ఉన్నందున వాళ్ల ప్రార్థనను మన్నించలేనని అన్నారు. “స్వామీ! మీరు చేయవలసిన ఏర్పాట్లు ఏం ఉంటాయి? మీకేది కావాలంటే అది ఒక్క క్షణంలో చేసుకోగలరు” అని ఒకరు బ్రతిమిలాడగా స్వామి, “నీకేతే సాయి ఉన్నాడు. నీవాయన్ను ప్రార్థించి ఏ పన్నెనా చేయించుకొంటావు. మరి నేనెవ్వరిని పిలవాలి? నాకొక నాథుడు లేడు కదా” అని సమాధానం ఇచ్చారు.

అందరికీ భగవంతుడు ‘మాస్టర్’ (నాథుడు)గా ఉంటున్నాడు. కానీ, భగవంతునికి మరొక మాస్టర్ లేడు. కనుకనే, ఒక భక్తుడు, “స్వామీ, నన్ను అనాథను చేయకండి” అని ప్రార్థించినప్పుడు, “నీవు కాదు నాయనా అనాథుడవు, నేను అనాథుణ్ణి” అన్నారు భగవాన్. కొండంత స్వామి అండగ నుండగా మనము అనాథలమెందుకవుతాము! కనుకనే, భక్త పురందరదాసు, “నానేకె బడవను నానేకె పరదేశి శ్రీనిధే హరి ఎనగె నీరువ తనక...” (శ్రీహరీ! నీవు నాకున్నంతవరకు నేను పేదవాడనెందుకవుతాను! అనాథనెందుకవుతాను!” అని గానం చేశాడు. నారు పోసినవాడు తప్పక నీరుకూడా పోస్తాడన్నట్లు సృష్టిలోని సకల జీవుల ఆలనా పాలనా బాధ్యత వహించేది సర్వేశ్వరుడైన సాయీశ్వరుడే అన్న సందేశాన్నిచ్చే రచన, ‘సంప్రణీతుడు’

ఇంట గెలిచి రచ్చ గెలవాలంటారు. స్త్రీలు ఉద్యోగాలు చేయవచ్చు, సమాజసేవలో పాల్గొనవచ్చు, అయితే, ఇంటిని చక్కదిద్దుకోవడం ఇల్లాలి ప్రథమ కర్తవ్యం అని పలు సందర్భాలలో స్పష్టం చేశారు, భగవాన్. “ఈ భారత భూమిలో ఇంటిని తీర్చిదిద్దేది స్త్రీలే! కాబట్టి, వారు అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ దేశ చరిత్రలు చదివే భారం వహించాలని నేను ఆశించను. వాటికి బదులుగా మానసిక శాంతి, సాంఘిక సహజీవనం, సేవ, ఆర్థికంగా సంతృప్తి అలవర్చుకోవాలని ఆశిస్తున్నాను” అన్నారు. ఇంట్లో సుఖ శాంతులను నెలకొల్పడంలో ఇల్లాలి పాత్రను భగవాన్ సందేశాల వెలుగులో వివరించే రచన, “గృహమే కదా స్వర్గసీమ”

చీకటి ఖండమని పిలువబడే ఆఫ్రికాలో నివసిస్తున్న సాయి భక్తుల హృదయాలలో 1968 నాటి భగవాన్ చారిత్రాత్మక పర్యటన వెలుగులు నింపింది. క్రిందటి సంవత్సరం దక్షిణాఫ్రికాలో స్వామి దివ్య సందేశాన్ని పంచుకుంటూ అనిల్ కుమార్‌గారు చేసిన ప్రసంగాల్ని వినడానికి ఒకేరోజున దాదాపు పద్దెనిమిది వేలమంది విచ్చేశారంటే, అక్కడ సాయి అవతారోద్యమ విస్తృతమై, ఉద్భుతమైన మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆఫ్రికా ఖండంలో అఖండంగా వెలుగొందుతున్న శ్రీసాయి చైతన్య జ్యోతి దివ్య కాంతిప్రసారాలను దర్శింపజేస్తుంది, “జ్ఞాపకాల పందిరి”

మీరు సేవచేసే అవకాశంకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చోకూడదు, సేవావకాశాలకోసం మీరే వెతుక్కుంటూ వెళ్ళాలి” అన్న భగవాన్ సందేశస్ఫూర్తికి ఆచరణాత్మక ప్రతిరూపం శ్రీ సత్యసాయి సంచార వైద్యాలయం. ఇదేదో మొక్కుబడిగా గ్రామాలను చుట్టివచ్చే నామమాత్రపు వైద్యాలయంకాదు; గ్రామీణుల వైద్య, ఆరోగ్య అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రూపొందించబడిన ‘మొబైల్ మల్టీ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్’ అని చెప్పవచ్చు. జాతీయ స్థాయిలో 2013 సంవత్సర ‘సిఎన్‌బిసి - టీవీ 18’ ఉత్తమ సేవా పురస్కారం అందుకున్న ఈ హాస్పిటల్ గత దశాబ్ద కాలంగా అందిస్తున్న విశిష్ట సేవల వివరాలను తెలియ జేస్తుంది, “శ్రీ సత్యసాయి సంచార వైద్యాలయం”

స్వామికి నచ్చినరీతిలో మనం స్వామి కార్యంలో పాల్గొంటున్నప్పుడు వారికి మాత్రమే సాధ్యమైన అద్భుత రీతిలో స్వామి మన స్వకార్యాలను చూసుకుంటారనడానికి ఆర్టాగ్ జుమ్‌సాయి అనుభవం ఒక దృష్టాంతం. ‘కదలదు నీదు సంకల్పము లేనిదె గడ్డిపోచయును’ అని కీర్తించారు, త్యాగయ్య. మరి భక్తుడు ఎక్కవలసిన విమానాన్ని అతడు ఎక్కకుండా స్వామి కదలనిస్తారా! స్వామి చరణారవిందాలను ఆశ్రయించిన భక్తుడు తన లలాట లిఖితాన్ని అనుసరించి ప్రాణం విడిచినా, అతని తలరాతను తిరగరాసి ప్రాణం పోయగల మహామహిమాన్విత ప్రేమావతారి కదా మన స్వామి.

సం॥

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత

రామోద్ధారోస్ వాప్సి

(గత సంచిక తరువాయి - 20వ భాగం)

ఒకరికొకరు తగురీతుల వందనములు సల్పి ఉన్నతాసనముపై కూర్చుండగానే, దశరథ మహారాజు లేచి, “జనకా! వసిష్ఠమహర్షి మా ఇక్ష్వాకు వంశీయుల ఇలవేల్పు, మా పరమ గురువు. నమస్త విషయములకూ ఆయనే మా వక్త. ఆ మహానుభావుడు మా వంశక్రమాన్ని గురించి చెప్పగలడు” అని పలికి తాను కూర్చొనెను. వసిష్ఠులవారు లేచి,

“రాజర్షి! సభాసదులారా! బ్రహ్మ అవ్యక్త ప్రభువు, నిత్యుడు, నిర్మలుడు. అట్టి బ్రహ్మదేవుడు మనసా సంకల్పించి ఈ భూలోకములో మరీచి అనే స్వరూపమును జన్మింపజేసెను. ఆ మరీచికి కాశ్యపుడు పుత్రుడుగా కలిగెను. కాశ్యపునకు సూర్యుడు, సూర్యుని కుమారుడే మనువు. ఈ మనువునకు వైవస్వత మనువు పుట్టెను. అతనే ప్రజాపాలన మొనర్చి ప్రజాపతి అను సార్థక నామమును అందుకొనెను. అతని పరిపాలనా సమయమున, అతనికి ఇక్ష్వాకుడు పుట్టెను.

అయోధ్యను పాలించినవారిలో మొదటివాడితడు. అందువలననే అయోధ్యా రాజులకు ఇక్ష్వాకువంశమువారను పేరు శాశ్వతముగా నిలిచిపోయెను. ఆ ఇక్ష్వాకునకు కుక్షియున్నూ, కుక్షికి వికుక్షియున్నూ, వికుక్షికి అమిత తేజోవంతుడున్నూ శౌర్య పరాక్రమవంతుడున్నూ అయిన బానుడు జన్మించెను. అతనికి అనరణ్యుడున్నూ, అతనికి పృథువున్నూ, పృథువునకు త్రిశంకుడున్నూ, త్రిశంకునకు దుంధుమారుడున్నూ, దుంధుమారునకు యువనాశ్వుడున్నూ, యువనాశ్వునికి మాంధాతయున్నూ, మాంధాతకు సునంధియున్నూ, సునంధికి ధృవసంధి, ప్రసేనజిత్ అనే ఇరువురు పుత్రులున్నూ పుట్టిరి. ధృవసంధికి మహాయశస్వి అయిన భరతుడు పుట్టెను. అతనికి అసితుడు పుట్టెను. అతడు పరిపాలన చేయుచున్న సమయమున హైహయూలూ, తాలజంఘులూ, శశిబిందులూ దండయాత్ర సలిపి అసితుని ఓడించిరి. అంత అసితుడు ఇరువురు భార్యలతో హిమవత్పర్వతమును చేరి అక్కడ భృగుప్రశ్రవణము అనే ప్రదేశమున నివాసము చేసెను. అతను కొంత కాలమునకు కాలధర్మము నొందెను. అతను కాయమును వీడునప్పటికి అతని ఇరువురు భార్యలూ నవమాసములతో నుండిరి. వారు ఆ అరణ్యమున ఒంటరి జీవితములు గడుపలేక చెంతనేయున్న భృగుమహర్షి వంశీయులైన చ్యవన మహర్షి ఆశ్రమమును చేరిరి. అతనికి నమస్కరించి వారి బాధలను విన్నవించుకొనిరి.

అంత చ్యవనుడు వారలపై దయతలచి, “అమ్మలారా! భయపడకుడు. ఇది మీ గృహము. త్వరలోనే మీ గర్భమున అతి తేజోవంతుడు, బలవంతుడు, శ్రీమంతుడు అయిన శిశువు

కలుగగలడ”ని ఆశీర్వదించెను.

అంత కొంత కాలమునకు పెద్ద భార్యకు కొమారుడు కలిగెను. అతనే సగరుడు, అయోధ్యా రాజ్యమునకు చక్రవర్తి అయ్యెను. అతనికి అశ్వమంజుడు కలిగెను.

అశ్వమంజునకు అంశుమంతుడు, అంశుమంతునకు దిలీపుడున్నా, దిలీపునకు భగీరథుడున్నా, భగీరథునకు కకుత్స్థుడున్నా, అతనికి రఘువున్నా, రఘువునకు ప్రవృద్ధుడున్నా పుట్టిరి. అతనికి

సుదర్శనుడున్నా, సుదర్శనునకు అగ్నివర్ణుడు, అగ్నివర్ణునకు శీఘ్రమగుడున్నా, శీఘ్రమగునకు మరుడున్నా, మరునికి ప్రశుశ్రుకుడున్నా ప్రశుశ్రుకునికి నహుషుడున్నా, అతనికి నాభాగుడున్నా, నాభాగుడికి అజుడున్నా పుట్టిరి. ఆ అజమహారాజు ప్రథమ పుత్రుడే దశరథ మహారాజు.

ఇతని పుత్రరత్నములే శ్రీరామ లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నులు. శివధనుస్సును ఎత్తివెరిచిన శ్రీరాముడు ఈతని జ్యేష్ఠపుత్రుడు. రాజర్షి! వారిది పరమ శుద్ధ వంశము. ఈ వంశమున పుట్టినవారందరూ తేజోవంతులు, మహాధార్మికులు, ఆధ్యాత్మిక చిత్తులు, వీరాగ్రేసరులు. రామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నులు ఈ వంశమునకు కులదీపకులు. ఇంతేకాక, రాములతోపాటు ఏతెంచి బింబ ప్రతిబింబముగా మెలగిన రామలక్ష్మణుల కిరువురికీ ఒకే సమయంలో మంగళ కార్యము జరిగిన బాగుండునని మా ఉద్దేశ్యము. తమకు గల ఇరువురు బిడ్డలైన సీత, ఊర్మిళ ఈ రామలక్ష్మణులకు తగినవారలు. ఇందులకు సంశయించక ఈ శుభకార్యమునకు తగిన నిర్ణయమును గావించుడు” అని వసిష్ఠులవారు అందరినీ ఆశీర్వదించి ఆసనముపై కూర్చొనెను.

వసిష్ఠులవారు ఇక్ష్వాకు వంశ కర్తలను గురించి చెప్పిన తరువాత జనకుడు లేచి, “ఓ బ్రహ్మర్షి! కులీనుడు కన్యాదానము చేయ తలపెట్టినప్పుడు తన వంశమును గురించి చెప్పుకొనవలసియున్నది కదా! మా వంశమును గురించి నేనే స్వయంగా తెలుపతలంచితి. ఇది నాకు పరమానందము. మా వంశమును ఇతరులచేత వర్ణింప జేయుట నాకంత తృప్తికాదు. ఆ వంశమును ఆ వంశమునకు

సంబంధించిన ఈ దేహముతోనే వర్ణించిన నా జన్మ సార్థకము కాగలదు. ఇది నా వంశీయులకు తెలుప వలసిన కృతజ్ఞతగా భావించుచున్నాను. అనుజ్ఞ దయ చేయుడు” అని ప్రార్థించెను.

వసిష్ఠులవారు అనుజ్ఞ ఇచ్చుటతోడనే, “బ్రహ్మర్షి! గురువర్యులారా! దశరథమహారాజా! పూర్వము నిమి అను చక్రవర్తి పరమ ధార్మికుడై మహాబలవంతుడని ప్రసిద్ధిగాంచెను. అతనికి మిథి అను పుత్రుడు పుట్టెను. ఆ మిథియే ఈ మిథిలానగరమును నిర్మించెను. అతనే ఈ రాజ్యమునకు ప్రథమ మహారాజు. అతని పరిపాలన ప్రజాహితమునందుకొనెను. అతనికి ఉదావనుడు పుట్టెను. ఉదావనునకు నందివర్ణుడు, నందివర్ణునకు సుకేతుడు, సుకేతునకు దేవరాతుడు పుట్టిరి. దేవరాతుడు మహాబలవంతుడనీ, ధార్మికుడనీ, రాజర్షి అని ప్రసిద్ధికెక్కెను. ఆ దేవరాతునకు బృహద్రథుడు, బృహద్రథునకు మహావీరుడు పుట్టిరి. మహావీరుడు నిజముగా మహావీరుడే. అతనికి సుధృతి, సుధృతికి ధైర్యవంతుడు అయిన దృష్టకేతుడు, దృష్టకేతునకు హర్యశ్వదూ, అతనికి మరువు, మరువునకు ప్రతీంధకుడు, ప్రతీంధకునికి కీర్తిరథుడు, కీర్తిరథునకు దేవమీధుడు, అతనికి విబుధుడు, విబుధునికి

మహీధ్రకుడు, మహీధ్రకునికి కీర్తిరాతుడు, అతనికి మహారోముడూ, మహారోమునికి స్వర్ణరోముడూ, స్వర్ణరోమునకు హాస్వరోముడూ పుట్టిరి. హాస్వరోముడు మహామేధావి, మహాత్ముడు, ధార్మికుడు. అతనే మా తండ్రి. అతని జ్యేష్ఠపుత్రుడనని చెప్పుకొనుటకు నేనెంతయో సంతసిల్లుచున్నాను.

నేనే ఈ మిథిలారాజ్యమును పరిపాలించుచున్నా నన్నది నా పూర్వీకుల ధార్మిక ఫలవిశేషమే అని చెప్పకతప్పదు. ఇట్లుండ నా తమ్ముడైన కుశధ్వజుడు దేవసమానుడు. అతనిని నేను సోదరభావమునకు మించిన భావముతో స్నేహితునివలె స్వాతంత్ర్యము నిచ్చి పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేసితిని. కొంతకాలము జరిగిన తరువాత, సాంకాస్య పట్టణమును ఏలుచున్న సుధన్వుడను రాజు మిథిలాపురమును ముట్టడించెను. నా ఇంటిలోనున్న శివధనుస్సును తన కివ్వమని రాయబారము పంపెను. అందుకు నేను నిరాకరించితిని. ఆ కారణముచేత మా కిరువురికీ ఘోరయుద్ధము జరిగెను. తత్కారణముగా నేను సుధన్వుణ్ణి హతమార్చితిని. అప్పుడు సాంకాస్య పట్టణము నా వశమగుటచేసి ఆ రాజ్యమునకు నా తమ్ముడైన కుశధ్వజుణ్ణి రాజుగా చేసితిని. ఆ పట్టణము ఇక్షుమతీ నదీతీరమున శోభాయమానముగా నున్నది. అది దూరమునకు పుష్పకవిమానమువలె కనిపించును. నా తమ్ముడు ధార్మికుడు. అతనిప్పుడు సాంకాస్య పట్టణమును పాలించుచున్నాడు. అతని నిప్పుడు ఈ వేడుకలలో పాల్గొను నిమిత్తము రప్పించితిని.

బ్రహ్మార్షీ! తాము నా ఇరువురు కుమార్తెలను రామ లక్ష్మణులకిచ్చి వివాహము చేయమని ఆజ్ఞాపించితిరి. చాలా సంతోషము. సీత దేవకన్యక కనుక అది వీర్యశుక్కు దానిని రామచంద్రునికిచ్చి వివాహము చేయుటకు నిర్ణయమయినది. నా రెండవ బిడ్డ ఊర్మిళను లక్ష్మణునికిచ్చి వివాహము చేయుటకు తమ

ఆజ్ఞను శిరసావహించితిని. కానీ మరొక విషయమును మనవి చేయనెంచితిని. అదేమన, “దశరథ మహారాజా! ఈనాడు మఘానక్షత్రము. రామలక్ష్మణులకు వివాహము జరుపుటకు తమరు నాందికి సిద్ధము కావలెను. తమకు నల్లరు పుత్రరత్నములు. ఒకే అనుగ్రహముచే కల్గినవారగుటచేత మిగిలిన ఇరువురు అవివాహితులై యుండుట వారలకు కొంత అసంతృప్తి కలిగించినటులగును. కాన, ఎల్లుండి ఉత్తరఫల్గుణీ నక్షత్రములో మిగిలిన భరత శత్రుఘ్నులకు నా తమ్ముడైన కుశధ్వజుని కుమార్తెలయిన మాండవి, శృతకీర్తులను ఇచ్చి వివాహము జరుపవచ్చును. అనుజ్ఞ దయచేయుడ”ని జనకుడు కోరగానే సభాజనులు, “శుభం, శుభం” అని కరతాళములు మిన్నుముట్ట గొట్టిరి.

జనక మహారాజు అందించిన సలహాను పురస్కరించుకొని భరత శత్రుఘ్నుల వివాహముల గూర్చి వసిష్ఠ వామదేవ విశ్వామిత్రాదులు కొంత దీర్ఘముగా ఆలోచించి, దశరథుని యొప్పించి జనక మహారాజుతో ఈవిధముగా తెలిపిరి:

“రాజా! ఇక్ష్వాకు విదేహ వంశాలు రెండునూ, ఎవరునూ ఊహించలేనంతటి పవిత్రమైనవి. ఈ రెండు వంశముల గొప్పతనాన్ని ఎవరూ ఇంత అంత అని వర్ణించలేరు. ఈ రెండు వంశములకు సరిసమానమైన వంశములు ఈ జగత్తున ఎందునూ లేవనియే మా భావము. ఈ రెండు వంశములవారికిన్నీ వివాహ రూపమయిన ధర్మసంబంధము ఏర్పడుచున్నది. ఇది ఎంతయో సమంజసముగానూ, వైభవముగానూ, ఘనముగానూ, పవిత్రముగానూ ఉన్నది. ఇంతియేకాక వధూవరులు సరిసమానమయిన రూపలావణ్యులు.

ఓ జనకరాజా! మీ తమ్ముడు కుశధ్వజుడు, ధర్మజ్ఞుడు. ఆయన కూడనూ దశరథ మహారాజుతో సంబంధము చేయుట ఉచితము, పరమానందము. అతని బిడ్డలైన మాండవి, శ్రుతకీర్తులను మేము భరత

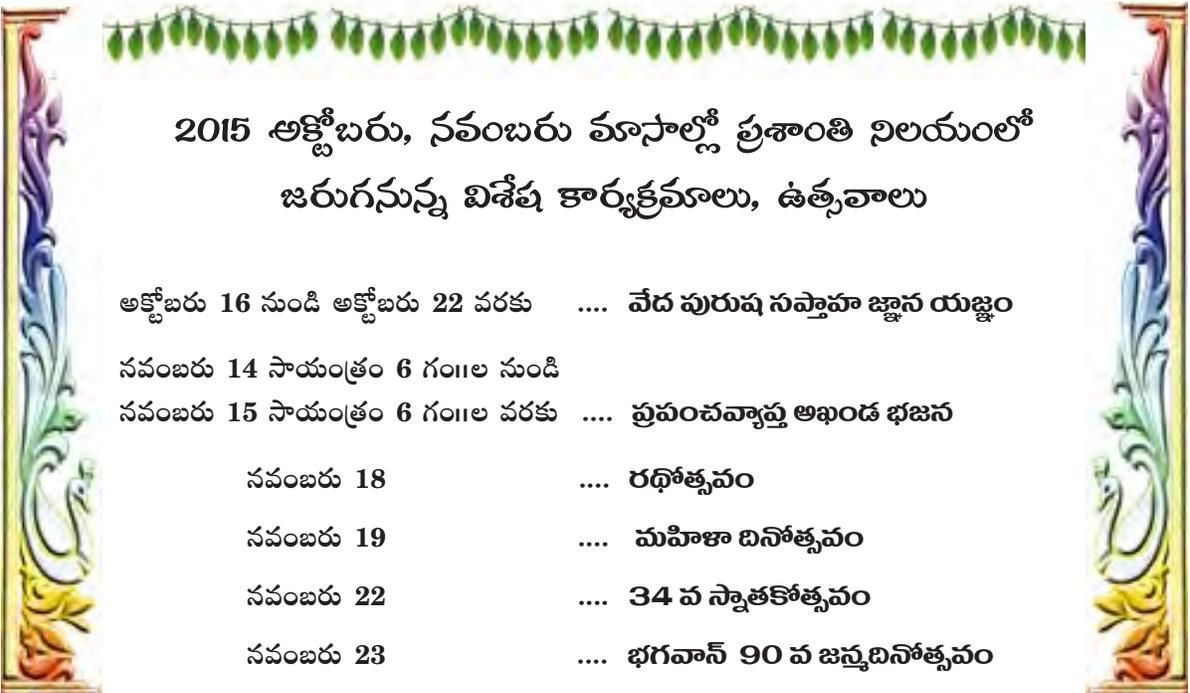
శత్రుఘ్నులకు చేసుకొనుటకు సంసిద్ధులము. ఈ రెండు వంశములూ వియ్యమునంది చుట్టరికముతో కట్టుబడి పోవలెననియే మా కోరిక” అని వసిష్ఠ విశ్వామిత్రులు చెప్పిన సమాధానమునకు జనక మహారాజు, కుశధ్వజుడు అమితానందముతో మహాబుషులకు నమస్కరించి,

“మా పుణ్యముకొలది మా ఇరువురి అన్నదమ్ములకు ఇక్ష్వాకులతో సంబంధము చేయవలెనని మహర్షులకు సంకల్పము కలుగుట సామాన్య విషయము కాదు. జన్మాంతర పుణ్యవిశేషము తోడుకాకున్న మహర్షులకు సంకల్పములు కలుగవు. తమ ఆజ్ఞలను మేమిరువురం శిరసావహింతుము” అని కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా తెలుపగనే, వసిష్ఠులవారు లేచి, “తిరిగి ఎల్లుండి, ఎల్లుండి అను వాయిదాలు వేయక రేపే మంచి ముహూర్తము కనుక నలుగురు అన్నదమ్ములకు ఒకేపరి వివాహము చేయుట చాలా మంచిద” ని సలహా ఇచ్చెను.

అంత జనకుడు, “మేము ధన్యులము, దశరథ మహారాజు ఏనాటినుండియో తమకు శిష్యుడై ఆజ్ఞలు పాటించుచున్నాడు. మేము అన్నదమ్ములము ఇరువురమూ ఈనాటినుండియూ తమ ఆజ్ఞకు బద్ధులగువారము. కాన మా మువ్వురి బాధ్యతలను తామే వహించి ఏమి చేయవలెనన్న అవి చేయుటకు సంసిద్ధులము. చేయించే భారము తమదే” అని చేతులు కట్టుకొని నిలబడెను.

దశరథుడు లేచి, “మిథిలాపతీ! మీ అన్నదమ్ముల సద్గుణములను వర్ణించలేను. ఇంతమంది మహర్షులను రాజపుంగవులను, ఇంతమంది మహారాజులను, ప్రజాకోటిని మీరు కాబట్టి సత్కరించగలిగినారు. నేను ఇప్పుడే విడిదికి వెళ్లి నాందీ సమావర్తన కర్మలను యథావిధిగా పూర్తి చేయింతును. సెలవిండ”ని కోరగనే జనకుడు, కుశధ్వజుడు వారికి వీడ్కోలు చెప్పి తమ తమ కార్యక్రమములకు లోనికి వెళ్లిరి.

(సశేషం)

2015 అక్టోబరు, నవంబరు మాసాల్లో ప్రశాంతి నిలయంలో
జరుగనున్న విశేష కార్యక్రమాలు, ఉత్సవాలు

అక్టోబరు 16 నుండి అక్టోబరు 22 వరకు	.... వేద పురుష సప్తాహ జ్ఞాన యజ్ఞం
నవంబరు 14 సాయంత్రం 6 గం ల నుండి	
నవంబరు 15 సాయంత్రం 6 గం ల వరకు	.... ప్రపంచవ్యాప్త అఖండ భజన
నవంబరు 18	.... రథోత్సవం
నవంబరు 19	.... మహిళా దినోత్సవం
నవంబరు 22	.... 34 వ స్వాతకోత్సవం
నవంబరు 23	.... భగవాన్ 90 వ జన్మదినోత్సవం

వేదపురుషవాణి:

యజ్ఞం లక్ష్యం ఇంద్రియ నిగ్రహం

యజ్ఞములు రెండు విధములు. ఒకటి అంతర్ యజ్ఞము, రెండవది బహిర్ యజ్ఞము. అంతర్ యజ్ఞమనగా జ్ఞానముచేత మానవునియందున్న దైవత్వాన్ని దర్శించ యత్నించడం. ప్రతి మానవునియందు దైవత్వమున్నది. ఈ దైవత్వాన్ని దర్శించడానికి కొన్ని అర్చితము గావించాలి. మనస్సనే బలిపీఠంపైన మానవునియందున్న దుర్గుణములను బలి చెయ్యాలి.

దైవమే నివాసముగా ఉన్న ఈ దేహములో ఈ దుర్గుణములు ఎట్లు వచ్చాయి? అనేక జన్మముల తదుపరి ప్రాప్తించినటువంటిది మానవజన్మ. కనుక, నరజన్మను కడజన్మగా విశ్వసిస్తారు. 'మానవ' అనే పదమే మానవుడు అనేక జన్మలనుండి వస్తున్నాడని నిరూపిస్తున్నది. "మా" అనగా కాదు. 'నవ' అనగా క్రొత్తది. "క్రొత్తది కాదు, పాతదే" అని దీని అర్థము. 84 లక్షల జీవరాశుల తరువాత మానవ జన్మము వస్తుంది. కడజన్మమైన నరజన్మలో గడచిన జన్మల గుణములుకూడా చేరుతుంటాయి. ఎన్నియో మృగ జన్మలు, క్రిమికీటకాదుల జన్మల నెత్తి యుండవచ్చును. వాటి తదుపరే ఈ నరజన్మ ప్రాప్తిస్తుంది.

జంతు లక్షణాలకు కారణం

కనుకనే మానవునియందు దివ్యత్వముండినప్పటికీ మదము మానవుని బాధిస్తున్నది. మదము దున్నపోతు లక్షణము. మదముతో మనము సంచరిస్తున్నామంటే ముందు జన్మలో దున్నపోతుగా పుట్టినామని నిర్ధారణ చేసికొనవచ్చును. కొంతమంది చాలా మూర్ఖంగా ప్రవర్తిస్తూ ఉంటారు. ఇది గొట్టె గుణము. అటువంటివారు పూర్వం ఎప్పుడో గొట్టెగా పుట్టినారని నిర్ణయం చేసికొనవచ్చును. ఒక్కొక్కప్పుడు మానవునియందు దొంగబుద్ధులు బయలుదేరుతుంటాయి. ఈ దొంగబుద్ధి పిల్లి లక్షణం. ఈ లక్షణం మనలో ఉంటే మనమెప్పుడో పిల్లిగా పుట్టి ఉంటామని నిర్ణయించుకోవచ్చు. ఒక్కొక్క సమయములో మానవుని బుద్ధి అతి చంచలముగా ఉంటుంది. ఈ చంచలత్వము మానవుని లక్షణం కాదు. చంచలత్వమునకు పుట్టినెల్లు, పెట్టిన పేరు కోతి. ఈ లక్షణము మనలో ఉంటే, మనము ఒకప్పుడు కోతిగా పుట్టినామని నిర్ధారణ చేసికొనవచ్చును. నరజన్మకు పూర్వము కోతి జన్మ నెత్తినవారు మానవులలో అధిక భాగము ఉండడంవల్ల,

చాలామంది చంచలత్వముతో కూడియుంటున్నారు. ఇతరులచే ఉపకారము, సహాయము పొంది, వారికే అపకారం చెయ్యడం, కీడును కల్పించడం ఇలాంటి చర్యలకు పాల్పడుతుంటారు. తమను ఉన్నత స్థాయికి తెచ్చినవారికే చెడును కోరుతుంటారు. ఇది మానవుని గుణము కాదు. పాలు త్రాగిన సర్పము విషమును చిమ్ముతుంటుంది; తనకు పాలు, గ్రుడ్లు అందించిన యజమానిని సహితం చంపడానికి సిద్ధపడుతుంది. సర్పమునకు కృతజ్ఞత లేదు. ఈ గుణము మనలో ఉండినప్పుడు మనమెప్పుడో విష సర్పముగా పుట్టినామని నిర్ణయం చేసికొనవచ్చును.

అంతరిక యజ్ఞ లక్ష్యము

కనుక మనస్సునే బలి పీఠముపైన మదము అనే దున్నపోతును, మూర్ఖత్వమనే గొట్టెను, దొంగబుద్ధి అనే పిల్లని, చంచలత్వమనే కోతిని, కృతఘ్నత అనే సర్పమును బలి చెయ్యాలి. ఈ దుర్గుణములను దుష్టస్వభావములను బలి చేయడమే అంతర్ యజ్ఞము. దురదృష్టవశాత్తు ఈ అంతరార్థములను గ్రహించక బాహ్యమైన జంతువులను బలి ఇస్తున్నారు. కనుకనే, లోపల ఉన్న దుర్గుణములు మరింత అభివృద్ధి అవుతున్నవి.

ఈ యజ్ఞమువలన మానవుడు తనయందున్న పవిత్ర గుణములను బలపరచుకొనవచ్చును. ఈ యజ్ఞములో ముఖ్యముగా ఇంద్రుని ఆహ్వానించడం జరుగుతుంది. ఇంద్రుడనగా ఎవరు? ఇంద్రియముల అధిపతియైన మనస్సే ఇంద్రుడు. ఈ మనస్సునేదానిని ఇంద్రియములు అనేక విధములుగా లోబరచుకొనడముచేత మనస్సునే ఇంద్రుని యీ యజ్ఞములో ఆహ్వానించడం జరుగుతుంది. ఇంద్రునకు మరొక పేరు పురూహుతుడు. అనగా అనేక పర్యాయములు ఆహ్వానింపబడునటువంటివాడు. ఈ మనస్సును వేదము రుద్రుడని కూడా పేర్కొంటుంది. ఒకే మనస్సు ఇంద్రుడని, రుద్రుడని, పురూహుతుడని ఇన్ని పేర్లతో చెలామణి అవుతున్నది. అయితే, రుద్రుడనే పేరెట్లు వచ్చింది? ఇంద్రియములకు స్వాధీనమై ఉన్న సమయంలో ఇంద్రుడు, ఇంద్రియములను జయించి తాను

2

సర్వాంతర్యామిగా ప్రకటితమైనప్పుడు రుద్రుడుగా రూపొందుతాడు. ఇతనే ఈశ్వరుడు. ఇంద్రియములను నిగ్రహించిన ప్రతి మానవుడు ఈశ్వరుడే. మానవత్వము నుండి ఈశ్వరత్వమునకు చేరిపోవాలనుకున్నప్పుడు ఇంద్రియములను వశము చేసుకున్న రుద్రునిగా రూపొందుటకు సాధన చేయాలి. ఏతావాతా మానవత్వము ఈశ్వరత్వముగా మారిపోవడమే అంతరిక యజ్ఞ లక్ష్యము. అనగా మనము ఇంద్రియములను వశము చేసికోవాలి. ఇష్టానుసారము మనస్సు పరుగెత్తకూడదు. మనస్సు ఇంద్రియములకు యజమాని. కాబట్టి, మనస్సు తన పరిచారకులవెంట పరిగెత్తకూడదు. పరిచారకులవెంట పరుగెత్తే ప్రభువు చులకనైపోతాడు; కేవలం అనుకరించే వాడుగా రూపొందుతాడు. అనుకరణ నీడవంటిది. నీడకు ఒక రూపము, ఒక నామములేదు. రూపనామములు లేవు కనుక దీనికి కీర్తి లేదు, ప్రాణము కూడా లేదు. ఈ ఇంద్రియములను అనుసరించడంచేత మనస్సు తన శక్తిని కోల్పోతుంది. కనుకనే, మానవుడు బానిసగా తయారవుతున్నాడు.

ఇంద్రియాల నిగ్రహానికే యజ్ఞం

ఆశలున్నవాడే పరులతో సంబంధము పెట్టుకుంటాడు; పరులను ఆశ్రయించవలసివస్తుంది; పరులతో కూడి, ఆడి తిరుగవలసివస్తుంది. ఆశ లేనివానికి ఎవ్వరితోనూ సంబంధము ఉండదు. కనుక, మనము ఇంద్రియములతో సంబంధము పెట్టుకొనడంవలన ఆశలు పెరిగిపోతుంటాయి. ఇంద్రియాలను వశము చేసికోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తే జగత్తంతా మన చెంతకు పరిగెత్తుకొని వస్తుంది. నిజముగా ఈ యజ్ఞయాగాదులు ఇంద్రియనిగ్రహముకోసము చేసే ప్రధాన క్రతువులు. యజ్ఞయాగాదులు చేస్తూ, ఇంద్రియాలను ఉద్రేకపరచుకున్నామంటే ఇది క్రతువులయందు సంపాదించుకొనే పాపమవుతుంది. బాహ్యముగా జరిగే ఈ యజ్ఞముల అంతరార్థమును గమనించినప్పుడే వాటి విశిష్టతను తెలిసికొన్నవారమవుతాము. కనుక, నిత్య జీవితములో మనము యజ్ఞములద్వారా తెలిసికొనవలసిన వెన్నో ఉన్నాయి. ఈ యజ్ఞములు స్వార్థంకోసం చేసేవి కావు; లోకకల్యాణంకోసమై చేస్తున్నాము. ఇది నిజతత్వాన్ని

గుర్తింపజేసేటటువంటిది. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు అంతరార్థములను గుర్తించలేక బాహ్యార్థములను మాత్రమే గ్రహిస్తూ బాహ్యమైన మార్గములను మాత్రమే అనుసరిస్తున్నాము. ఇంద్రియాలను నిగ్రహించుకోలేకపోతే ఎన్ని సాధనలు చేసినా అవి వృధా అవుతాయి.

పాతవాసనల బలి

మనలో అభివృద్ధి అవుతున్న దుర్గుణాలను అదుపులో పెట్టుకొనుటకు తగిన కృషి చెయ్యాలి. పాతజన్మల వాసనలను మనస్సనే యజ్ఞవేదికపై బలి ఇవ్వాలి. మానవునకు ప్రధానముగా క్రోధము, ద్వేషము, అసూయ అధికముగా పెరుగుతున్నాయి. వీటికన్నింటికీ కారణము స్వార్థమే. స్వార్థముండడముచేతనే క్రోధము, ద్వేషము, అసూయాదులు పెరుగుతున్నవి. క్రోధము, అసూయ, ద్వేషము చిరుత గుణములు. ఈ గుణములు మనలో ఉండరాదు. దేనినైనా నమ్మవచ్చునుగాని, చిరుతపులిని నమ్మరాదు. ఈ కోప, తాప, దంభ, అసూయాదులను జయించినట్లుగా నటిస్తూ కొందరు కొన్ని యుక్తులను కూడా ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఈ యుక్తిని యోగముగా చెప్పుకుంటున్నారు. ఇది యోగము కాదు, కేవలం నక్క లక్షణము.

ఈ దుర్గుణములు మనలో అప్పుడప్పుడు వస్తున్నాయి కనుక, వచ్చిన తక్షణమే మనస్సు అనే బలిపీఠముపై వాటిని బలి ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చెయ్యాలి. ఈ బాహ్యయజ్ఞములు సంవత్సరమునకు ఒకపర్యాయము ఏదో ఒక ప్రదేశమునందు జరుపుతూంటాము. కానీ అంతర్ యజ్ఞవేదిక మనమెక్కడికి పోయినా వెంటనే ఉంటుంది. ఇది దేశకాలపాత్రలకు అతీతమైన వేదిక. ఈ పీఠము నిరంతరము నీడవలె మనవెంటనే ఉంటుంది. మనలో దుర్గుణములు బయలుదేరిన తక్షణమే వాటిని సంహరించడానికి ప్రయత్నము చెయ్యాలి. ఈవిధమైన చర్యలకు సంసిద్ధులమైనప్పుడే దైవప్రీతికి అర్హుల మవుతాము. దైవానుగ్రహమునకు, దైవప్రీతికి పాత్రులు కావాలని కోరే ప్రతి వ్యక్తి యీ దుర్గుణాలను మొదలు దూరం చెయ్యాలి. ఈ దుర్గుణాలను ఏనాడు దూరము చేస్తామో ఆనాడే మనలో దైవత్వము ఆవిర్భవిస్తుంది. దైవత్వము మనలో ఏనాడు ఆవిర్భవిస్తుందో ఆనాడే మనము “మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధ మోక్షయోః” - మనస్సే బంధనకు, మోక్షమునకు మూలకారణమని గుర్తిస్తాము. కనుక, పవిత్రమైన హృదయాన్ని అభివృద్ధిగాంచుకొని దివ్యమైన ఆత్మతత్వాన్ని అనుభవించడానికి కృషి చెయ్యాలి.

(ప్రశాంతి నిలయం, 10-10-83)

హృదయం దైవప్రేమతో నింపుకోవాలి

“ఏమీ లేని బుట్టలోన ఏమైనను చేర్చవచ్చు... ఏమేమో నిండియున్న బుట్ట నింప వీలగునా?! తలబుట్టది ఖాళీకాక ఇల సుకృతము నింపనగునా?!” కప్పు నిండా నీరు ఉండగా దానిలో పాలు పోయగలమా?! ముందు నీరు తీసివేస్తే తర్వాత పాలు పోయవచ్చు. అట్లే, హృదయమనే ‘కప్పు’లో నుండి దుర్గుణాలను ముందు తీసివేస్తేనే తర్వాత సద్గుణాలను నింపుకోగలరు. దుర్గుణాలను హృదయంలో ఉంచుకొని దైవప్రేమను నింపుకోవాలంటే, ఎలా సాధ్యం? ప్రపంచము, పరమాత్ము రెండూ కావాలనుకుంటే అది జోడు గుట్టల స్వార్థి మాదిరి ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తుంది.

- బాబా

ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి

(24వ భాగం)

డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి

శ్లో॥ ఓం నమామి ధన్వంతరి ఆది దేవం।
సురాసురైః వందిత పాద పద్మం
లోకే జరారుగ్భయ మృత్యు నాశమ్।
ధాతారమీశం వివిధాషధీనామ్

శ్రీమద్ధన్వంతరి భగవానుడు దేవ, దైత్య మానవ గణములచేత ఆరాధింపబడుతూ, సకల లోక అధివ్యాధులనూ నివారింపజేస్తూ ఉంటాడు. సాక్షాత్తు ధన్వంతరి అవతారి మన స్వామి. మనలోని సకల రుగ్మతలనూ నివారించి, దేహాన్ని దేవాలయంగా మార్చి,

ఆత్మను ప్రక్షాళనం చేసి, అంతరాత్మలో జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించి, అంతర్యామిని ఆవిర్భవింపజేసే ప్రయత్నంలో అనుక్షణం మనకోసమే అంకితమయ్యే మన స్వామి సంపూర్ణ ధన్వంతరి అవతారి. ఆ నేత్రద్వయ ప్రకాశమే మనకు రక్షణ కలిగించే ఆరోగ్య దీప్తులు. ఆ చిద్విలాస లాస్య సంభాషణమే మనకు ప్రసాదింపబడుతున్న ధన్వంతరి సూక్తులు. స్వామి జీవితమే సంపూర్ణ ఆరోగ్య ప్రదాయక పవిత్ర గ్రంథం. మన జీవన సరళిలోనే, మన జీవిత పోకడలలోనే, తమ ఉపదేశ సారాంశాలను సాకారంగా చూసి ఆనందించాలన్నదే స్వామి ఆకాంక్ష. అందుకే, “మీ జీవితమే నా సందేశం కావాలి” అంటారు స్వామి.

న్యూజెర్సీకి చెందిన లంకా కుటుంబరావు (డాక్టర్ నోరి దత్తాత్రేయుడుగారి మేనల్లుడు)కు స్వామి ధన్వంతరి మంత్రాన్ని ప్రసాదిస్తూ సర్వరోగ నివారిణిగా, సకల రుగ్మతల సంహారిణిగా ఉద్ఘాటించారు.

“ఓం నమో భగవతే శ్రీసాయి ధన్వంతరియే నమః”

ధన్వంతరిమూర్తి ప్రసాదించిన దివ్యమంత్రం ఇదే. సర్వులను దివ్యాత్మ స్వరూపులుగా సంబోధించే స్వామి ప్రతి ఒక్కరికీ అంతర్, బహిర్ పరిశుద్ధి అత్యంత ముఖ్యమని అనుక్షణం గుర్తు చేస్తూనే ఉంటారు. మన దేహమును, మనం ధరించే దుస్తులను నిత్యం పరిశుద్ధం గావించుకోవాలి. అది బహిర్ శుద్ధి. మన చిత్తమును, భావములను కూడా పరిశుద్ధం చేసుకోవాలి. ఇది అంతర్ శుద్ధి. ఈ అంతర్ శుద్ధిని ఏరకంగా చేసుకోవాలి? దేహముపైనా, వస్త్రముపైనా మాలిన్యాన్ని తుడుచుకో వచ్చు, ఉతుక్కోవచ్చు. కానీ, లోనున్న మాలిన్యాన్ని ఏరీతిగా పరిశుద్ధం చేసుకోగలము? దానికి ఒక్కటే ఒక్క సరియైన మార్గము. ప్రతి జీవಿಯందు, ప్రతి వ్రాణియందు,

క్రిమికిటకాదులు మొదలుకొని సర్వప్రాణులయందు భగవంతుడు ఒక్కడే అన్న భావము అభివృద్ధిపరచుకుంటే, హృదయ శుద్ధి చేశారుతుంది. “ఈశావాస్యమిదం సర్వం” అన్నిటియందూ వసించువాడు భగవంతుడు ఒక్కడే. ఈ సత్యాన్ని గుర్తించి వర్తించుకుంటే మనకు చిత్తశుద్ధి చేశారుతుంది.

మనము పరిశుద్ధము చేసుకోవలసినది ఏమిటి? రజో, తమో గుణములతోకూడిన మనస్సును మాలిన్యము, చంచలత్వము లేకుండా పరిశుద్ధము చేసుకోవాలి. ఈనాటి మానవుని మనస్తత్వము ఎలా ఉన్నదంటే, తన దోషములను తాను కప్పిపుచ్చుకొని, పరుల దోషములను వెతకడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఈ రెండు దుర్గుణములు ఉండినంత వరకూ ఇతని హృదయమునకు ఏమాత్రం నిశ్చలత్వము ప్రాప్తించదు. తనయందున్న దోషములను, ఇతరులయందున్న మంచితనమునూ గుర్తించినట్లయితే, తన హృదయమూ మనస్సూ పరిశుద్ధమూ పవిత్రమూ అవుతాయి.

మంచి స్వభావమూ, మృదు హృదయమూ, విశాల దృక్పథమూ, ప్రేమతత్త్వము అభివృద్ధిచేసుకోగల్గితే, మానసికారోగ్యముతోబాటుగా దేహారోగ్యముకూడా వృద్ధి చెందుతుందనీ, అప్పుడు వైద్యులతో అవసరమే ఉండదని చెప్పుతుంటారు స్వామి. మంచితనం గల వ్యక్తి ఎప్పుడూ ఆరోగ్యంగానే ఉంటాడు. మనసులో కుట్ర, కారిన్యం, విద్వేష భావాలు గల వ్యక్తులెప్పుడూ ఆందోళనతో, అభద్రతా భావాలతో, ఉద్వేగంతో, ఉద్రిక్తతతో, అనారోగ్యాన్ని పెంచుకుంటూనే ఉంటారు. నిద్రలేమితో బాటు జీర్ణవ్యవస్థ మీదకూడా చెడు ప్రభావం పడుతుంది. మానసిక ప్రశాంతత లేనివారికి రక్త ప్రసారంలో, శ్వాసప్రక్రియల్లో, మూత్రాశయ పనితీరులో అవాంఛనీయ

మార్పులు వచ్చి ఆరోగ్యంపైన తీవ్రమైన దుష్ఫలితాలు కలిగిస్తాయి. వ్యాధి నిరోధక శక్తి తగ్గిపోతూ, శరీరం అనేక వ్యాధులకు నిలయంగా మారిపోతుంది. అందుకే మనసును అదుపులో పెట్టుకొని, ప్రేమతో నింపుకొని శరీరాన్ని దైవ మందిరంగా మార్చుకొమ్మంటారు, స్వామి.

“స్వామి అంటే భక్తి ఉండవచ్చు. ఐతే, అది మాత్రమే సరిపోదు. సత్ ప్రవర్తన అత్యవసరం. తద్వారా ఆరోగ్య పరిరక్షణా అంతే అవసరం. ఎవరి హృదయము భగవంతునిపైన భక్తితో నిండి ఉంటుందో, వారికి ఆనంద ప్రాప్తి, ఆరోగ్య ప్రాప్తి సిద్ధిస్తుంది. ఎవరి భక్తి కృత్రిమమో, వారి ఆలోచనలూ చర్యలూ అన్నీ అనారోగ్యమువైపుకే దారితీస్తాయి” అంటారు స్వామి.

మన మనసునూ కోరికలనూ అదుపులో పెట్టుకొని ప్రశాంతంగా జీవనమును సాగించినట్లయితే అనారోగ్యపు ఛాయలు అదృశ్యమై పోతాయి. రోగములు వచ్చాక రోదించడము కాదు, అవి రాకుండా ఎప్పటికప్పుడు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని స్వామి సదా హెచ్చరిస్తూనే ఉంటారు. పోషకాహారం, క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం, సరైన

సమయంలో వైద్యసహాయం, పరోపకారపరంగా మనస్సును లగ్నం చేసుకోవడంవలన మానసిక ఒత్తిడి దూరమై, మానసికారోగ్యము సొంతమవుతుంది.

గుండెకూ, ఊపిరితిత్తులకూ వ్యాయామం శక్తి నిస్తుంది; కండరాల శక్తిని పెంచుతుంది; కొవ్వును తగ్గించి నూతన తేజస్సును సొంతం చేస్తుంది. డాక్టర్ల దగ్గరకు తరచుగా వెళ్ళడం, తద్వారా మానసిక ఒత్తిడి పెరగడం, అనవసరమైన పరీక్షలతో, అర్థం లేని భయాలతో, ఆర్థికంగా కూడా క్షీణించడం దాదాపుగా తగ్గిపోతుంది.

చాలామంది వ్యాయామం విషయంలో అశ్రద్ధ చేస్తూంటారు, బద్ధకిస్తూంటారు. ఇంటి పస్లలో చురుగ్గా పాల్గొనడం, ప్రతి రోజూ నడకకానీ, జాగింగ్ కానీ చేయడం ఆరోగ్యానికి ఎంతో మంచిది. చాలామంది చాలా తక్కువగా నీళ్ళు త్రాగుతూ ఉంటారు. అతి తక్కువగా నీళ్ళు త్రాగడంవలన జీర్ణ వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది. సాధారణంగా భోజనానికి అరగంట ముందైనా మంచి నీటిని తీసుకుంటే, భోజన సమయానికి కడుపు ఖాళీ అయి బాగా ఆకలి వేస్తుంది. అంతేకాకుండా మనము అప్పుడు త్రాగిన నీరు శరీరాన్ని, చర్మాన్ని కాపాడుతుంది. ఎండాకాలంలో అయితే వడదెబ్బ తగలకుండా చేస్తుంది. చాలామంది ఆహారం తీసుకుంటూ పదేపదే నీళ్ళు త్రాగుతూ ఉంటారు. ఈ పద్ధతికూడా జీర్ణ వ్యవస్థను దెబ్బతీస్తుంది. ఎందువలనంటే, ఆహారం జీర్ణమవడానికి ప్రేగుల్లో తయారయ్యే ఎంజైమ్స్ నీటివలన పలచనైపోయి అరుగుదల దెబ్బతింటుంది.

స్వామి చెప్పిన ప్రతి చిన్న విషయాన్ని దివ్యమైన బోధామృతంలా మనం స్వీకరించాలి. పరమాత్మ పసివాళ్ళకు చెప్పినట్లు సందర్భోచితంగా ఆరోగ్య సూత్రాల నెన్నిటీనో మనకు విడమరచి చెపుతున్నా మనము ఆస్వాదించలేకపోతున్నాము; ఆచరణలో పెట్టలేకపోతున్నాము. “మీరు ఎల్లప్పుడూ దివ్యత్యపరమైన భోగములనే అనుభవించాలి. అడవులయందున్న

ఆకసముననున్న పట్టణముననున్న పల్లెనున్న గుట్టమీద నున్న నట్టేటపడియున్న... ఎక్కడ ఉన్నా వెంట జంటగా ఉండేది దైవత్వం ఒక్కటే. మనస్సు చాలా బలహీనమైనది. ఎప్పుడు ఎటు పోతుందో తెలియదు. కాబట్టి, మొదట వాక్కును, తరువాత ఇంద్రియాలను, ఆ తరువాత మనస్సును నియంత్రించుకోవాలి” అని ముఖ్యంగా పిల్లల నుద్దేశిస్తూ స్వామి హితవు చెబుతుంటారు.

స్వామి తల్లికన్నా మిన్నగా మనల్ని ప్రేమిస్తారు, తండ్రీకన్నా అధికంగా పోషిస్తారు, గురువుకన్నా అధికంగా బోధిస్తారు, దైవంగా అనుగ్రహిస్తారు. తమ అవతారోద్యమాన్ని మనకోసం, మన ఆరోగ్యకోసం, మన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికోసం అంకితం చేశారు. మననుండి స్వామి ఆశించేది ఏమిటి? మరేదీ మనము స్వామికి అర్పించనవసరము లేదు. మన ఆరోగ్యకోసం ఏ ధ్యానమూ చేయవలసిన అవసరం లేదు. స్వామి చెప్పిన ప్రతి మాటనూ సందేశముగా ధ్యానంలో పెట్టుకుని ఆచరిస్తే చాలు, స్వామి ప్రసన్నులవుతారు.

స్వామిపరమైన ఏ సందేశమైనా ఆరోగ్యప్రదమైనదే. స్వామి సంకల్పించిన ఏ కార్యమైనా ఆరోగ్య ప్రధానమైనదే. స్వామి వాక్కు ఏదైనా ధన్వంతరీ సూత్రమే. అందుకే ఆరోగ్యప్రదాయి వచనామృతాన్ని ఆనందంగా అందుకుందాం. దివ్యామృతంగా సేవించుకుందాం.

(సశేషం)

నియమబద్ధమైన ఆహారం తీసుకోవాలి

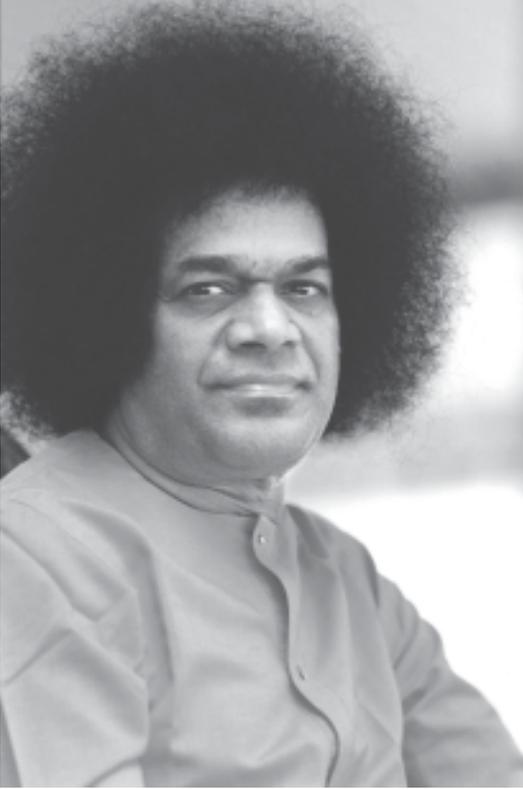
శ్లో॥ పథ్యే సతి గదార్తస్య, కి మౌషధ నిషేవణమ్

పథ్యే సతి గదార్తస్య, కి మౌషధ నిషేవణమ్

పథ్యమైన ఆహార విహారములు గలవానికి యింక ఔషధ సేవనము అవసరము లేదు. పథ్యము చేయనివానికిన్నీ ఔషధ సేవన మనవసరమే. (అనగా, నిష్ప్రయోజనమని అర్థము)

(సూక్తి ముక్తావళి)

పరోపకారమే జపం, తపం

“ఒకరి మేలును చూచి ఓర్వలేకున్నావు
 ఈ అసూయా గుణంబు నీకెందుకయ్యా?
 ఒకరి సంపద చూసి ఓర్వలేకున్నావు
 ఈ ఈర్ష్యబుద్ధి నీకెందుకయ్యా?
 ఒకరి పదవి చూచి ఓర్వలేకున్నావు
 ఈ నీవబుద్ధి నీకెందుకయ్యా?”

దేహానికి క్యాన్సర్ ఎటువంటి రోగమో మనస్సుకు అసూయ అటువంటి రోగము. ఒక్క దైవానుగ్రహంవల్లనే క్యాన్సర్ క్యాన్సిల్ అవుతుంది. అట్లే ఒక్క దైవప్రేమచేతనే అసూయా రోగము నివారణ కాగలదు. సర్వదా సర్వకాలేషు

సర్వత్ర హరిచింతనం చేయడమే దైవప్రేమను సంపాదించుకోవడానికి తగిన మార్గం.

ఈనాడు విజయదశమి గొప్ప పర్వదినమని నీవు భావిస్తున్నావు. అసలు ఏది నిజమైన పర్వదినము?

“సద్భక్తులందరు భగవంతుడాయంచు
 చెవుల కింపుగ స్మరణ చేయు దినము
 బీదల వెతలన్ని ప్రీతితో తొలగించి
 అన్నదమ్ముల మాడ్కినున్న దినము
 దైవచింతన చేయు దాసబృందములకు
 ప్రీతి మృష్ణాన్నము పెట్టు దినము
 మహనీయు లెవరైన మనకడకేతెంచి
 చెలిమి భగవత్పథలు చెప్పు దినము
 అట్టి దినమును దినముగా అనుభవించు
 తక్కిన దినములన్నియు తద్దినములె!

ఇట్టి సత్యాన్ని గుర్తించి వర్తించే మానవుడు ఒక్కడైనా కనిపించడం లేదు. ఎక్కడ చూసినా స్వార్థ స్వప్రయోజనములు తాండవమాడుతున్నవి. నిస్వార్థమైన సేవ, నిర్మలమైన ప్రేమ ఎక్కడా కనిపించడం లేదు. మన సాయిసంస్థలలో పనిచేసే ప్రతి వ్యక్తికి వెన్నెలవంటి మనస్సు, వెన్నవంటి హృదయం, తేనెవంటి పలుకు అత్యవసరం. హృదయం పవిత్రమైనదిగా, మాటలు సత్యముతో కూడినవిగా, చేతలు పరోపకార సంబంధమైనవిగా ఉండాలి. ఇదే త్రికరణ శుద్ధి అని చెప్పబడుతుంది.

చెడు నీలో ప్రవేశించకూడదని ఆశించి నిరంతరము నీవు దానినే స్మరిస్తూ కూర్చుంటే, ఆ చెడుకు బలము మరింత అధికమవుతుంది. ఒక చిన్న ఉదాహరణ: నీకు కలలో పంది రాకూడదని ఆశించినప్పుడు నీవసలు పంది గురించి యోచించకూడదు. అట్లుగాకుండా, నాకు కలలో

పంది రాకూడదు, పంది రాకూడదని చింతిస్తూ కూర్చుంటే పందే కలలోకి వస్తుంది. ఇష్టం లేనిదానిని ఎందుకు స్మరించడం? నీవు దేనిని ఆశిస్తున్నావో, దేనిని ప్రేమిస్తున్నావో నిరంతరము దానిని స్మరిస్తూ రా. నీవు దైవం కావాలని ఆశిస్తున్నట్లయితే నిరంతరం దైవచింతన చేయి. నాకు భగవంతుడు కలలోకి రావాలి, రావాలి అని చింతించు. నీ అదృష్టం వల్ల భగవంతుడు వస్తే రావచ్చును లేకపోతే లేదుకాని, చెడ్డ మాత్రం నీకు రాదు.

మానవత్వం నుండి దైవత్వానికి చేరుకోవాలి

భగవంతుని చరిత్రలు చాలా పవిత్రమైనవి. ఇట్టి పవిత్రమైన చరిత్రలను విస్మరించి అపవిత్రమైన చరిత్రలనే నిరంతరము నీవు స్మరిస్తున్నావు. దీనికి కారణం భగవంతునిపై ఉండవలసిన ప్రేమ నీలో లేకపోవడమే. నీ హృదయాన్ని ప్రేమలేని మరుభూమిగా తయారుచేసుకోవద్దు. గోపికలు కృష్ణుని ప్రార్థించినది కూడా ఇదే:

“ప్రేమ రహిత మరుభూములలో
ప్రేమాంకురములు పెంపొంద
ప్రేమావేశముతో, ప్రేమ సుధావర్షము వర్షింపగ
ప్రేమనదులు ప్రవహింపగ
మురళీగానము చేయగదె కృష్ణా!
గానము చేయగదె”

అయితే నీలో ప్రేమ లేకపోలేదు. కానీ దానిని అపవిత్రమైన మార్గంలో ప్రవేశపెట్టి అశాంతికి గురి అవుతున్నావు. భగవంతుడు పరిపూర్ణుడు. అట్టి భగవంతుని పొందాలంటే నీ విశ్వాసం కూడా పరిపూర్ణంగా ఉండాలి. పశుత్వం నుండి మానవత్వం వచ్చింది. మానవత్వంనుండి దైవత్వానికి చేరాలి. దానికోసం నీవు చేయవలసిన ప్రయత్నములు చేయక దైవం కావాలంటే ఏవిధంగా చిక్కుతాడు? కాలు గడప దాటకూడదు, కాసు ఖర్చు కాకూడదు, కైవల్యం వచ్చి ఒళ్ళోపడాలంటే ఎలా?! నీవు ఏ పూజలూ, వ్రతములూ చేయకపోయినా ఫలవాలేదు, హృదయంలో పవిత్రమైన భావములు పెట్టుకుంటే చాలు. చేతనైనంతవరకు ఇతరులకు సహాయం చేయి. అదే జపము, అదే తపము, అదే సర్వస్వము. పరోపకార

సంబంధమైన పనులలో పాల్గొనక ఊరికే రాం, రాం, రాం... అంటూ జపమాల త్రిప్పితే కాలం వ్యర్థం చేసినవాడవవుతావు. రామభక్తులమనుకునేవారు రాముని ఆదర్శాలను అనుసరించాలి.

ప్రాచీన కాలంలో అన్నపూర్ణగా పేరొందిన భారత దేశంలో ఈనాడు “అన్నమో రామచంద్రా!” అన్న రోదన వినవలసివస్తున్నది. దీనికి కారణమేమిటి? నీవు నడుం వంచి పనిచేయటం లేదు. భారతదేశములో లేని సౌకర్యము ఏ దేశములోను లేదు. కావలసినంత భూమి ఉన్నది. అనేక జీవనదులున్నాయి. కనుక కృషి చేయి. అదే ఋషిత్వాన్ని చేకూర్చుతుంది. కానీ ఈనాడు అనేకమంది ధనకోసం ఉన్న భూములను అమ్ముకొని పట్టణాలలో చేరిపోతున్నారు. నిజం చెప్పాలంటే పల్లెలలోనే ఇంకా అంతో ఇంతో భారతీయ సంస్కృతి మిగిలియున్నది. ఈ సంస్కృతిని పోషించే మహనీయులు నూటికొక్కరో, కోటికొక్కరో కనిపిస్తున్నారు. ప్రాచీన కాలమునుండి భారతదేశం ఆధ్యాత్మిక తత్వముచేతనే పోషింపబడుతూ వచ్చింది. భారతీయుడనగా ఎవరు? భారతదేశంలో పుట్టినవాడా? కాదు, కాదు, సత్యధర్మాలను పాటించే వారంతా భారతీయులే. భారతీయ సంస్కృతిని చాటలేని వాడు బ్రతికిన పీనుగుతో సమానం! భారతీయ సంస్కృతి ఎంతో విలువైనది, గంభీరమైనది, మధురమైనది. ఇట్టి గొప్ప సంస్కృతిని ఈనాడు గాలికి వదలిపెట్టారు. కనుకనే సర్వసౌఖ్యములు ఉన్నప్పటికీ శాంతిని పొందలేక పోతున్నారు.

శాంతి కేవలం దైవసన్నిధిలోనే లభిస్తుంది

ఒకానొక సమయంలో ఈశ్వరుడు ఒక వ్యక్తిని సృష్టించి, “నాయనా! నీకేమి కావాలో కోరుకో” అన్నాడు. అతడు ధనకనక వస్తువాహనాదులను కోరాడు. ప్రక్కనే ఉన్న పార్వతి, “స్వామీ! అతడడిగినవన్నీ ఇస్తే ఇంక మనలను కూడా మర్చిపోతాడేమో!” అన్నది. “పార్వతీ! అతడు కోరినవి భౌతికమైన ధనకనక వస్తువాహనాదులు మాత్రమే. దానికి నేను అడ్డు తగలను. కానీ జీవితానికి అత్యవసరమైన, ప్రాణసమానమైనదానిని నా దగ్గరనే ఉంచుకున్నాను” అన్నాడు. ఏమిటది? అదే శాంతి.

శాంతి లేనివానికి ఎన్ని ఉన్నా ఏమి ప్రయోజనం? రావణునకుకాని, హిరణ్యకశిపునకుకాని, దుర్యోధనునికి కాని సిరిసంపదలకేమాత్రము లోటులేదు. కానీ దుర్గుణములచేత శాంతిని కోల్పోయారు.

ఈనాడు విజయదశమి. అనగా పరాశక్తి రాక్షసులను సంహరించి జగత్తుకు పరిపూర్ణమైన శాంతిని అందించిన దినము. దుర్గాలక్ష్మీసరస్వతులు ఎవరు? ఎక్కడున్నారు? నీవే దుర్గ, నీవే లక్ష్మి, నీవే సరస్వతి. అన్నీ నీలోనే ఉంచుకొని బయట వెతకడం ఎంత వెఱ్ఱితనం! గాయత్రీ మంత్రమునందు “భూర్భువస్సువః” అన్నారు. దేహమే భూలోకము, మనస్సే భువర్లోకము, ఆత్మయే సువర్లోకము. ఈ ముల్లోకములూ నీయందే ఉన్నాయి. ఇట్టి సర్వశక్తులూ ఉన్నప్పటికీ నీవు శక్తిహీనునిగా జీవించడం చాల విచిత్రం.

నీవు తలుచుకుంటే సాధించలేనిది ఏదీ లేదు. సైంటిస్టులు లక్షల మైళ్ళు అంతరిక్షయానం చేస్తున్నారు. కానీ అర్ధ ఇంచైనా హృదయాంతరాళానికి పోవటం లేదు. శాంతి నీ లోపలనే ఉన్నదికాని బయట లేదు. బయటంతా అశాంతి, అశాంతి! బాహ్యమైన పూజలు, వ్రతములు, తపస్సులు ఎంతకాలం చేసినా శాంతిని సాధించలేవు. అంతర్లక్ష్మిని అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. అప్పుడే శాంతి లభ్యమవుతుంది; మానవ జన్మనెత్తినందుకు సార్థకత కల్గుతుంది. రామాయణంలో కబంధుడనే రాక్షసునికి కడుపుపైన తల ఉండినది. దీని అంతరార్థమేమిటి? అతని తల సర్వకాల సర్వావస్థలయందు కడుపునే చింతించేది.

నీవు కబంధుడవు కాకూడదు. కడుపు ప్రధానం కాదు, హృదయాన్ని పవిత్రం చేసుకోవాలి. కనుక చెప్పినవి ఆచరణలో పెట్టు. ఆచరణలో పెట్టక ఎన్ని విన్నప్పటికీ ప్రయోజనం లేదు.

“అంధకారం బెల్ల హతమారునే జూడ
వసుధలో దీపపు వార్తవలన
రోగపీడితుని బల్ రోగంబు తీరునా
ఔషధ మహిమంబు విన్నయంత
నిరుపేదవాని పేదరికము పోవునా
విత్త ప్రభావంబు విన్నయంత
ఆకొన్న మానవుని ఆకలి తీరునా
పంచ భక్ష్యముల పాకము విన్న”

నీవు అనేక విద్యలు నేర్చుకుంటున్నావు, గొప్ప డిగ్రీలు పొందుతున్నావు. కానీ, కేవలం బుకిష్ నాలెడ్డివల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఎంతమంది చదువలేదు! ఎంతమంది గొప్ప పండితులు కాలేదు! కానీ ఏమి ప్రయోజనం?! నోబెల్ ప్రైజులు పొందిన సైంటిస్టులు కూడా వెంట ఏమీ తీసుకుపోలేదు. ఈ సత్యాన్ని చక్కగా గుర్తించు. వచ్చే సమయంలో ఇంత బట్ట అయినా చుట్టుకొని రావు. పోయే సమయంలో అడ్రస్ అయినా ఇచ్చి పోవు. ఏదీ నీ వెంట రాదు. నీ మంచిచెడ్డలే నీ వెంట వస్తాయి. కనుక మంచిని చేసి మంచిని చూసి మంచిని అనుభవించు.

(1996 విజయదశమి దివ్యసందేశమునుండి)

✠ సేవ సహజ లక్షణం కావాలి ✠

సత్యసాయి సేవాసంస్థల ప్రత్యేకత ఏమిటి? సర్వజనులయందు ఉండే ఆత్మ ఒకటే అన్న దృఢ విశ్వాసంతో ఎవరికి ఎక్కడ ఎప్పుడు ఎటువంటి సేవ అవసరమో వారికి ఆ సేవలు అందించాలి. నిర్మలమైన మనస్సుతో, అది దైవానికి చేసే సేవే అన్న విశ్వాసంతో చేయాలి. దయాప్రేమలు హృదయమునందుంచుకొని సేవలు చెయ్యాలి. శక్తి ఉండి సేవ చేయనివాడు దొంగ. ఆడంబరంగా కీర్తి ప్రతిష్ఠలను ఆశించి సేవ చేస్తే అట్టి అహంకారికి సేవాఫలం దక్కదు. ప్రణాళిక ప్రకారం కొనసాగించే కార్యక్రమాలలోనే కాదు, నిరంతరం సేవకు సంసిద్ధంగా ఉండటమే సేవా సాధన.

- బాబా

కవీనాం కవి: (15)

సంప్రణీతుడు

చీమలకొండ జయాశాస్త్రి

అడవి పక్షులకెవ్వడాహారమిచ్చెను
 మృగజాతి కెవ్వడు మేతబెట్టె
 వనచరాదులకు భోజనమెవ్వడిప్పించె
 చెట్లకెవ్వడు నీళ్ళు చేది పోసె
 స్త్రీల గర్భంబున శిశువునెవ్వడు పెంచె
 ఫణులకెవ్వడు పోసె పరగ పాలు
 మధుపాళికెవ్వడు మకరందమొనగూర్చె
 బసులకెవ్వడొసగె బచ్చిపూరి
 జీవకోట్లను పోషించ నీవెగాని
 వేరు దాత లేదు కదయ్య వెదకి చూడ!

3

సాక్షాత్ భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు తమంత తాముగా ఈ సృష్టియొక్క ఆలనాపాలనా బాధ్యత నాది. ఈ విషయములో మీరెందుకు విశ్వాసమును పెంచుకోవట్లేదు? అని సూటిగా అడుగుతుంటే మనము స్వామితోనే ఉంటూ సమస్త జగత్తయొక్క ఆలనాపాలనా చూస్తున్న స్వామి మనలను చూడరా, అనే విశ్వాసమును దృఢపఱచుకోనందుకు, స్వామిని గుర్తించక కాలమును వృథా చేస్తున్నందుకు న్యూనతాభావము ఏర్పడుతుంది. అయితే, స్వామి చెప్పిన పద్యముయొక్క అంతరార్థమును నిర్మల మనస్సుతో తర్కించుకుంటే కృతజ్ఞతాపూర్వకమైన ధైర్యము కలుగుతుంది. ఈ ధైర్యము తాత్కాలికముగా కల్గి, పోకూడదు. స్థిరపడాలి, దృఢపడాలి.

ముందుగా మనము మన చుట్టూ ఉన్న ప్రకృతినీ, మన సహచర జీవులను గమనించడము మొదలుపెట్టాలి. మనుష్యులము వేళకు వండుకుని తింటున్నాము. కానీ, అడవిలోనున్న చెట్టుచేమలకు నీళ్ళు ఎవరు తోడి పోస్తున్నారు? పశుపక్ష్యాదులకు ఎవరు ఆహారాన్ని అందిస్తున్నారు? అని ఏ రోజైనా ఆలోచన చేస్తామా? భగవాన్ దృష్టిలో అందరూ తమ సంతానమే కాబట్టి ఏ జీవీ పస్తుండే పనిలేకుండా మనకు ఏవిధముగా ఆహారము సందిస్తున్నారో, వాటికికూడ అందిస్తున్నారు. సృష్టిలోని ప్రతీ జీవికి ఈశ్వరుడు రోజులో ఏదో ఒక సమయములో ఆహారాన్ని తప్పకుండా అందిస్తారని, పస్తులు ఏమాత్రము ఉండనివ్వరని స్వామి వివేకానంద చెప్పారు. వారికి జరిగిన సంఘటనయే దీనికి పెద్ద తార్కాణం.

స్వామి వివేకానందులవారు ఒకసారి ఒక రైలులో ప్రయాణము చేస్తున్నారు. ఆయన సన్యాసాశ్రమములో ఉన్నారు కనుక, గృహస్థులవలె ప్రయాణానికి ఆహారాన్ని సిద్ధము చేసుకుని ప్రయాణించట్లేదు. దేహధర్మ ప్రకారము భోజన సమయానికి ఆకలి మొదలయింది. తోటి ప్రయాణికులు ఎవరి భోజనాలు వారు తినడానికి సిద్ధపడుతున్నారు కానీ, ఆయనను ఏ ఒక్కరూ భోజన విషయము విచారించలేదు. రైలు ఒక స్టేషన్లో ఆగడము జరిగినది. వివేకానందులవారు రైలు దిగి ప్లాట్‌ఫామ్‌పై నున్న బల్లపై కూర్చున్నారు. ఇంతలో ఎవరో ఒక వ్యక్తి

“ఇక్కడ స్వామి వివేకానంద ఎవరు?” అంటూ పెద్దగా పిలుస్తూ వస్తున్నాడు. దానికి స్వామి వివేకానందలవారు “నేనే, వివేకానందను” అన్నారు. ఆ వ్యక్తి వెంటనే వారి పాదములపై పడి, “అయ్యా! నేను ఈ ఊరిలో పెద్ద మిఠాయి దుకాణానికి యజమాన్ని. భోజనము చేసిన తరువాత విశ్రాంతిగా పడుకున్నప్పుడు నా ఇష్టదైవమైన శ్రీరాములవారు కలలో దర్శనమిచ్చి, రైలు స్టేషన్లో స్వామి వివేకానంద అనే సాధువు ఆకలితో బాధపడుతున్నాడు. వెంటనే వెళ్ళి ఆహారాన్ని అందించవలసినదిగా ఆదేశించిన మీదట మీకొక ఆహారమును తీసికొని వచ్చాన”ని చెప్పి, స్వీకరించుమని ప్రార్థించాడు. ఇంతకన్నా గొప్ప సంఘటన ఏమి కావాలి! సర్వజీవుల ఆకలిని తీర్చుతున్నది భగవంతుడుకాక మరెవ్వరు?!

“స్త్రీల గర్భంబున శిశువునెవ్వడు పెంచె” తల్లి గర్భములోనే గాలి, నీరు, ఆహారము, నిద్రను ఏర్పాటుచేసి చాలా భద్రముగా జీవులు సంపూర్ణ అవయవములు పెంపొంది బయటకు వచ్చి, ఈ భూమిపై తిరిగేలా చేస్తున్నది ఎవరు? ఈ విధానమంతా ప్రకృతి ధర్మమనే భావనతో మనము దీనిగురించి అంతగా ఆలోచించము. దీనిని యింత పకడ్బందీగా ఎవరు నిర్ణయించి, నిర్వహిస్తున్నారన్న ఆలోచన పుడితే, మనకు సర్వత్రా ఆ దైవశక్తి కనిపించి తీరుతుంది.

“ఫణులకెవ్వడు పోసె పరగ పాలు” అన్నారు భగవాన్. “పరగ” అని స్వామి అచ్చతెలుగు పదమును ప్రయోగించారు. “పరగ” అంటే, ‘ఒప్పుకొన్న’ అనే అర్థము వస్తుంది. అంటే పుట్టలోనో, గుట్టలోనో తిరుగాడే పాములకు ఒక పనిని లేదా బాధ్యతను ఒప్పుకున్న ఉద్యోగిలాగ రోజూ క్రమబద్ధంగా ఆహారము అందిస్తున్నది ఎవరు? అని సూటిగా ప్రశ్నిస్తుంటే, స్వామి తప్ప మరెవ్వరు అన్నది మనకు చెప్పకనే చెప్పినట్టు అర్థమవుతోంది.

“మధుపాళికెవ్వడు మకరందమొనగూర్చె” తుమ్మెదను స్వామి “మధుపాళి” అని చక్కటి సంబోధన చేస్తున్నారు. పూవులలోని తేనెను పాళిలాంటి తన నోటితో

పీల్చుకుంటుంది కనుక, “మధుపాళి” యని సుందరముగా వర్ణిస్తున్నారు. అన్ని పూలలో మకరందముండదు. తేనెటీగలకు మాత్రము ఏ పూలలో తేనె ఉంటుందో, వేటిలో ఉండదో స్పష్టముగా తెలుసును. అవి సరాసరి తేనెతో నిండిన పూల దగ్గరకు వెళ్ళి మకరందమును గ్రోలుతాయి. వీటికి ఆ జ్ఞానమును ప్రసాదించినది ఆ భగవంతుడు తప్ప మరెవ్వరు?!

“బసులకెవ్వడొసగె బచ్చిపూరి” పశువులు, పచ్చగడ్డి అని సాధారణ పదములు ఉపయోగిస్తే, ఈ పద్యమునకు అందమే ఉండదు. అందుకనే పశువులకు బదులు బసులు అన్నారు. పచ్చగడ్డిని “బచ్చిపూరి” అన్నారు. పశువులకు పచ్చగడ్డి ఎంతో ప్రీతి. ఆ పచ్చగడ్డి పెరగడముకోసము భూమిపై సంవత్సరములో మూడు నెలలు వర్షించుమని వరుణుడిని ఆజ్ఞాపించారు స్వామి. సర్వజీవులపై ఎంత కరుణ భగవానునకు! ఇందుకోసమే భగవాన్ మనలను పశువులకు కావలసిన పచ్చగడ్డి ఈ భూమిపై ఎవరు ఏర్పాటు చేస్తున్నారంటూ సూటిగా ప్రశ్నిస్తున్నారు.

“జీవకోట్లను పోషించ నీవెగాని వేరు దాత లేడు కడయ్య వెదకి చూడ!” పై పద్యములోని ప్రతీ పదమును లోతుగా విచారిస్తే ఈ ఆఖరు వాక్యము మన నోటినుండి అప్రయత్నంగా, కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా వెలువడుతుంది. మనం దేవుడి ఉనికిని తెలుసుకోవడానికి యజ్ఞ యాగాదులు, జపతపాదులు, అర్చనలు, అభిషేకాలు ఇలా ఎన్నెన్నో కసరత్తులు చేస్తున్నాము. మనము నివసిస్తున్న, మన కళ్ళకు కనబడుతున్న ఈ ప్రకృతినీ, సహచర జీవులను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించగలిగితే చాలు, మనకు దేవుడు సర్వత్రా కనబడతాడు. ప్రతీది పవిత్రముగా కనబడుతుంది. ప్రతీ జీవిమీద ప్రేమ కల్గుతుంది. ఎక్కువ తక్కువ అనే భేద భావము బాధించదు.

అన్నదానం చేస్తున్నామనుకోవడము సమంజసమేనా! సమస్త జీవులకు నాథుడు స్వామి ఉండగా అనాథలు, దీనజనోద్ధరణ అనే పదాలను ఉపయోగించేటప్పుడు మనం ఎంత అజ్ఞానంతో వ్యవహరిస్తున్నామో అనిపిస్తుంది. ఈసందర్భంగా స్వామి చెప్పిన ఒక చిన్నకథను గుర్తు చేసుకుందాము.

పూర్వము ప్యారిస్ లో ఒక వృద్ధ స్త్రీ తనకున్న దానితో దుప్పట్లు కొని రాత్రిపూట వీధులలో చలికి ముడుచుకొని ఉన్న నిరాశ్రయులపై కప్పి వచ్చేది. గుట్టుగా చేసినా ఆమె సేవను ప్యారిస్ నగరవాసు లందరూ గుర్తించారు. అయితే, ఆమె ఎప్పుడూ తల క్రిందకు వంచుకుని నడిచేది. ఒకరోజు కొందరు, 'అవ్వా! మీరింత త్యాగ బుద్ధితో ఇంత మంచిపని చేస్తున్నారు కదా! చక్కగా తల ఎత్తుకొని తిరగవచ్చు కదా!' అన్నారు. అప్పుడా వృద్ధురాలు, "నాయనలారా! భగవంతుడు వెయ్యి చేతులతో నాకు ఎన్నో అందిస్తున్నాడు. నేను ఈ ఒక్క చేతితోనే కదా పంచుతున్నాను. ఇంక నేను తలెత్తుకొని ఎలా తిరగగలను! అది నాకు అవమానకరం కాదా?!" అని సమాధానమిచ్చింది.

భగవాన్ బాబావారు సర్వజీవులకు సమయ సందర్భాలను బట్టి ఎన్నో అందజేస్తున్నారు. అటువంటిది

మన ప్రజ్ఞగా భావించకుండా, ఇతరులతో ప్రేమను పంచుకోవడం నేర్చుకుంటే చాలు, శ్రీ సత్యసాయిని చేరే మార్గంలో ప్రయాణిస్తున్నట్లే! P

SRI SATHYA SAI GENERAL HOSPITAL

Prasanthi Nilayam -515134 Puttaparthi -Anantapur Dist, A.P

mail: hrmgh@sssihms.org.in , Phone 08555-287256,

Fax 08555-289409

Applications are invited for the following posts:

1. Junior Consultant / Senior Resident in the Departments of Obstetrics & Gynaecology and General Surgery

Qualification : M.B.B.S + MD/ D.G.O – OR

M.B.B.S + MS / DNB (General Surgery)

With relevant experience in the respective Departments

Scale of Pay : Senior Resident(with PG Degree):

Pay band 15600-39100, Grade Pay 6600, Gross Pay Rs 44,400/-

Junior Consultant :

Pay band 15600 -39100, Grade pay 7600, Gross Pay Rs 75700/-

2. Female Medical Officers for the Department of General Medicine.

Qualification : M.B.B.S + with relevant experience

Medical Superintendent

వనితాజ్యోతి:

గృహమే కదా స్వర్గసీమ

చంద్రహాళి రమాదేవి

**‘ఘర్ ఘర్ కో తుమ్ స్వర్గ బనానా
హర్ ఆంగన్ కో ఫుల్వాలీ
తుమ్ పె బడీ జమ్మేదాలీ’**

(ఇంటింటినీ మీరు స్వర్గంగా మార్చండి. ప్రతి లోగిలిని పూదోటగా మలచండి. ఇంతటి మహత్తరమైన బాధ్యత మీపైనే ఉంది సుమా) శ్రీల నుద్దేశించి ఒక కవి అన్న మాటలివి.

భూతల స్వర్గం అంటే మన ఇంటిని మించి మరెక్కడా లేదని కుటుంబ సభ్యులు భావిస్తే, ఆ ఘనత చాలామటుకు ఇంటి ఇల్లాలిదే. ఇంటి వాతావరణాన్ని స్వర్గతుల్యంగా మార్చడంలో ఇల్లాలి పాత్ర చాలా ముఖ్యమైనది. అసలు స్వర్గం అంటే ఏమిటని ప్రశ్నిస్తే, కేవలం సుఖ సంతోషాలు గల స్థానం అని మనం తక్కువ సమాధానం చెబుతాము. స్వర్గంలో ఎటువంటి కష్టాలూ సమస్యలూ ఉండవని భావిస్తాము. మరి అలాంటి స్వర్గంతో ఇంటిని ఎలా పోలుస్తాం? అంటే కష్టాలను మరిపించే సాంతస్వన, వాటిని తట్టుకుని శాంతియుతంగా పరిష్కరించుకునే నిబ్బరం, సరియైన అవగాహన మనిషికి కొండంత ధైర్యాన్నిచ్చి జీవితాన్ని సుఖమయం చేస్తూ, స్వర్గాన్ని తలపింపజేస్తాయి కదా! ఇల్లాలి నైపుణ్యం, సమయస్ఫూర్తి, వివేకం, సహనం, క్షమాగుణం, సర్దుబాటు ధోరణి, త్యాగనిరతి, మృదు భాషణ, ఇంకా తనవారిపై గల ఎనలేని ప్రేమ మొదలైన సద్గుణాలు ఇంట్లో ఆనందమయమైన వాతావరణాన్ని నెలకొల్పడానికి ఎంతో దోహదం చేస్తాయి.

ఇల్లు అంటే గోడలు, తలుపులు, కిటికీలతో (ఇనుము, ఇసుక, సిమెంటులతో) నిర్మించిన నివాస స్థానము మాత్రమే

కాదు. అది మమతానురాగాలతో అల్లుకున్న పొదరిల్లు అనే భావన ఆ ఇంట్లోని ప్రతివారికి కలగాలి. అలసి సొలసి ఇంటికి చేరుకున్న వ్యక్తిని సేదదీర్చి, విశ్రాంతిని, మానసికోల్లాసాన్ని అందించే శాంతి నివాసంగా ఇల్లు ఉండాలిగాని, సూటిపోటు మాటల సమస్యల వలయమై, అశాంతికి చిరునామాగా ఉండకూడదు. ‘గృహమే కదా స్వర్గసీమ’ అనిపించాలంటే, గృహిణికి ‘గృహలక్ష్మి’ అనే పేరు సార్థకం కావాలంటే, ముందుగా ఇల్లాలు ఎలా ఉండాలో తెలుసుకోవాలి కదా!

నేటి కాలానుగుణంగా ఆడవాళ్ళు పెద్ద చదువులు చదివి పెద్ద ఉద్యోగాలు చేయవచ్చు. స్వామివారి విద్యా వైద్య సంస్థలలో ఎందరో నారీశిరోమణులు సమర్థవంతంగా సేవలందిస్తున్నారు కదా! మరి ఈ విషయంలో స్వామి సందేశం తెలుసుకుందామా.

“శ్రీలు ఉన్నత విద్య నభ్యసించకూడదని నా అభిప్రాయం కాదు. వాళ్ళు తప్పకుండా చదువుకోవాలి. అవసరమైతే ఉద్యోగాలు చేయవచ్చు కూడా. అయితే, శ్రీగా వాళ్ళు నెరవేర్చవలసిన బాధ్యతలను కూడా నెరవేర్చాలి. శ్రీ జాతి గౌరవమును నిలపాలి”

నిజమే కదా! 'అలయాన వెలసిన ఆ దేవుని రీతి ఇల్లాలే ఈ జగతికి జీవన జ్యోతి' అన్న కవి ఆ పై 'సృష్టించెను ఆ దేవుడు తనకు మారుగా' అంటూ ఇల్లాలిని కీర్తించాడు కదా! అందుకే అంత ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకున్న 'ఇల్లాలు' అనే పేరును పడతులు పదిలంగా కాపాడుకోవాలి. 'ఇంటికి దీపం ఇల్లాలు' అనే వాక్యం గృహాన్ని స్వర్ణసీమగా తీర్చిదిద్దుకునే స్త్రీలకే వర్తిస్తుంది సుమా!

ఆ జగదీశ్వరుడే అర్థనారీశ్వరుడై ఆ జగన్మాతకు సముచిత స్థానం ప్రసాదించారు. అలాగే స్త్రీలకి అత్యున్నతమైన గౌరవం, 'గృహిణి'గా గుర్తింపునిచ్చే స్థానం లభించింది. మరి ఆ జగన్మాత పూజలందుకుంటున్నట్లుగా మహిళలుకూడా తమకు లభించిన పాత్రకి న్యాయం చేకూర్చి మన్ననలు పొందాలి కదా! కుటుంబ వ్యవస్థకు పట్టుకొమ్మ, మూలస్తంభం స్త్రీలే! ఇంటిని తన సర్వస్వంగా భావిస్తూ అంతా తానై మసలే గృహిణికి సమాజంలో గల సమున్నతమైన స్థానమును మన ప్రియతమ ప్రభువు ఇలా వివరించారు:

“స్త్రీని భగవానుని శక్తి అందురు. ఆమెయే మానవుని విశ్వాసపాత్రమగు సహచరి, జీవిత భాగదేయి, గృహాలంకారమగు లక్ష్మి, మానవుని మధుర మిత్రము. అట్టి శక్తిస్వరూపులైన స్త్రీలు మగవారికంటే ఏ విషయంలోనూ అల్పులు కారు. వారు తమ వాస్తవిక స్వభావరీత్యా ఎంతో ఓరిమి, క్షమ, భక్తి, ప్రేమ కలిగినవారు”

సాక్షాత్ పరమాత్మ పలికిన ప్రశంసావాక్యాలను అనుసరించి ప్రతి స్త్రీ నడుచుకుంటే, ఇంటింటా సుఖ సంతోషాలు వెల్లివిరుస్తాయి కదా! స్వామి ఇంకా ఇలా సెలవిచ్చారు:

“గృహ నిర్వహణ బాధ్యతలు చేపట్టిన స్త్రీ కుటుంబముయొక్క గౌరవమును నిలబెట్టడంలో ప్రధాన పాత్ర వహిస్తుంది. అదేవిధముగా రాష్ట్రము, దేశముయొక్క పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలబెట్టడంలో కూడా స్త్రీలు ప్రముఖ పాత్ర వహిస్తారు.”

ఇల్లాలిగా స్త్రీ ఎన్నో పాత్రలను నిర్వహిస్తుందని మనకి తెలుసు. నేటి భాషలో చెప్పాలంటే, హోమ్ శాఖ, ఆర్థిక వ్యవహారాల శాఖ, బాలల సంక్షేమ శాఖ, ఆరోగ్య శాఖ, విద్యాశాఖ, పరిశుభ్రత, న్యాయ విభాగాలతోపాటు మాస్టర్ పెఫ్ గా అష్టావధానం చేస్తూ ఉంటుంది. పిల్లలకి ప్రథమ గురువైన అమ్మగా ఉంటూనే, భర్తకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలలోకూడా ఎంతో శ్రద్ధ చూపుతుంది. స్వామి ఇలా వివరించారు:

“భర్త మనసు తెలుసుకుని మృదుమధురంగా సంభాషించగల స్త్రీయే ఆయనకు నిజమైన స్నేహితురాలు. ఎందువల్లనంటే ఒక్కొక్కప్పుడు భార్య తన భర్తను ధర్మమార్గంలో నడిపించ వలసిన సమయంలో తండ్రి పాత్రను కూడా పోషించవలసివస్తుంది. అలాగే, భర్త అనారోగ్యంతో మంచాన పడినప్పుడు ఆమె తల్లి వలె అతనికి సపర్యలు చేయగలదు కూడా!”

‘ఇల్లు చూసి ఇల్లాలిని చూడు’ అంటారు కదా! ఇంటి ప్రశాంతత, పరిశుభ్రత, గృహాలంకరణ, వస్తువుల అందమైన అమరిక, ఇవన్నీ గృహిణి వ్యక్తిత్వాన్ని అభిరుచినీ చెప్పకనే చెప్తాయి. గృహ సామ్రాజ్యానికి మహారాణి అయిన మహిళామణి తన ఇంటి పనులు, బాధ్యత ఇతరులపై నెట్టే ప్రయత్నం చేస్తే తన విలువను తానే పోగొట్టుకున్నట్లువుతుంది. పని మనిషి చేయవలసిన పనులు, గృహిణి విధుల మధ్యగల సున్నితమైన విభజన రేఖను స్త్రీలు గుర్తించి వర్తించాలి. లేకపోతే, స్వామివారు అన్నట్లు “పిల్లలు తల్లి మరణిస్తే ఏడవరుగాని, ఆయా పోతే ఏడుస్తారు”. స్వామివారి సందేశం చూడండి:

“ఇంటిలో ప్రతి పనినీ భగవదారాధనగా చేయండి. ఇంటి పని అంతా డబ్బిచ్చి పెట్టుకునే పనివాళ్ళకు అప్పగించి గంటల తరబడి ధ్యానంలో కూర్చోవడంకంటే అది చాలా ఉపయోగకరమైనది”

ఒకసారి ఒక శ్రీమంతురాలైన భక్తురాలు ఒక పిండి వంట తెచ్చి స్వామి ముందుంచి స్వీకరించవలసిందిగా

ప్రార్థించింది. ఆమె వెళ్ళిపోయిన తరువాత అక్కడున్న భక్తులతో, “పనికత్తెలను శ్రమపెట్టి చేయించి తీసికొని వచ్చింది. అది నేనెట్లా తింటాను?” అన్నారు స్వామి.

మనస్సు పవిత్రంగా, నిర్మలంగా ఉండాలంటే, ఇంట్లో ఆధ్యాత్మిక వాతావరణం ఉండాలి అని వేరే చెప్పాలా! భర్త ఆచరించే ఆధ్యాత్మిక సేవాకార్యక్రమాలకు సహకరిస్తూ, పిల్లలను భక్తి మార్గానికి మళ్ళించే బాధ్యత ఇల్లాలిదే. కానీ, ఇక్కడ గమనార్హమైన విషయం ఏమిటంటే, గృహిణి చేసే పూజలు, వ్రతాలు, దానాలు, ఉపవాసాలు, యాత్రలు ఇవేవీ ఇంటివారికి ఇబ్బందికరంగా పరిణమించకూడదు. ఏదైనా సందర్భంలో అవి చేయడం కుదరకపోతే నిరుత్సాహానికి గురి కాకూడదని స్వామి బోధించారు కదా!

“స్త్రీలు సంసారం కొరకే పుట్టినామని, మగవారి చేతిలో కీలుబొమ్మలమని, వంట ఇల్లే గతి అని పొరబడుతున్నారు. స్త్రీ ఎట్లు గృహిణియో అట్లు సర్వాధికారిణి. సంసారంలోని కష్ట సుఖములు భక్తికి అడ్డురావు. భగవంతుడు హృదయవాసి. ఎక్కడ ఉన్నా మీ మొరను వింటూ మిమ్ము చూస్తూనే ఉంటాడు”

సారాంశం - ప్రతి గృహం ఒక ప్రశాంతి నిలయం కావాలి అని స్వామి పదేపదే చెబుతుంటారు కదా! ఇందులో తనకు గల గురుతరమైన బాధ్యతను గృహిణి ఏ క్షణానా విస్మరించకూడదు. తన కర్తవ్యాన్ని తాను సక్రమంగా నిర్వహిస్తే, ఇంటివారి జీవితాలను సుఖమయం చేయడమేకాదు, భగవదనుగ్రహానికి కూడా పాత్రురాలు కాగలదు. అలాగే ఇంటి యజమానిగా పురుషుడు కూడా తన పాత్రను యథోచితంగా పోషించాల్సిందే! ఈ విషయమై స్వామి సందేశమేమిటో చూద్దాం:

“ఎక్కడ సతీపతులు పవిత్ర ప్రేమ అనే త్రాటితో బంధింపబడతారో, ఎక్కడ భార్యాభర్తలు అనుదినం ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను పారాయణం చేస్తారో, ఎక్కడ హరినామ సంకీర్తన జరుగుతుందో ఆ ఇల్లే వైకుంఠ ధామం. ఎక్కడ సతీపతులు సత్కర్మల నాచరిస్తూ, సత్య ధర్మ శాంతి ప్రేమలను ఆచరణలో నిరూపిస్తూ ఇంద్రియ నిగ్రహం పాటించి సర్వజీవులను సమాన దృష్టితో ఆదరిస్తారో ఆ ఇల్లే స్వర్గం” P

❖ భార్యాభర్తల అన్యోన్యత ఆవశ్యకత ❖

స్త్రీలయొక్క మనోభావాలు అర్థం చేసుకోవడానికి పురుషులు ప్రయత్నించాలి. పురుషులయొక్క మనోభావాలను స్త్రీలు కూడా అర్థం చేసుకోవాలి. అన్యోన్య అవగాహన వలననే చక్కటి ఆనందమయమైన జీవితాన్ని ఇద్దరూ గడపగలుగుతారు. అయితే, ఈనాడు ఆనందమయమైన సంసారమును కోరుకోవడం లేదు. ఎవరికి వారు ఆనందమయమైన సంసారం కన్న తమ పట్టుదలే ప్రధానమనుకుంటున్నారు. అసలు ఈ దేశంలో సంస్కృతిని పరిరక్షించుకొనేవారు మహిళలే. మగవారిని నైతిక పథంలో నడిపిస్తున్నది వారే. ఆధ్యాత్మిక చింతనను వారిలో రేకెత్తించేదీ మహిళలే. మహిళల హృదయాలు కరుణారసపూరితంగా ఉంటాయి. ఆకలిగొన్నవారిపట్లా, యిబ్బందులలో ఉన్నవారిపట్ల వారికి జాలి ఎక్కువ. అందుకే ఈ దేశంలో స్త్రీలు పూజనీయులయ్యారు.

- బాబా

శ్రీ సత్యసాయి బాలవికాస్:

దసరా పండుగలో పరమార్థం

డా॥ లావణ్య సరస్వతి

“అమ్మలగన్నయమ్మ ముగ్గురమ్మల మూలపుటమ్మ చాల పెద్దమ్మ” ఆమె ఈ చరాచర విశ్వాన్ని నడిపించే మూలశక్తి, మహామాయ, పరమేశ్వరునికి కూడా శక్తినిచ్చే తల్లి. తానే త్రిమూర్తులను సృష్టించి తన శక్తినే మూడు రూపాలుగా వారికందించి లోకాలన్నిటినీ లాలించి పాలించేది జగన్నాథ. ఆ తల్లికి ఎన్నో నామాలు, రూపాలు.

మహాకాళి, మహాలక్ష్మి, మహాసరస్వతి తానే అయిన ఆ తల్లిని మనము పూజించే పండుగే దసరా. ఇచ్చాశక్తి, క్రియాశక్తి, జ్ఞానశక్తి స్వరూపిణి జగన్నాథ. ఇచ్చాశక్తి సంకల్పరూపం. మనలో సదాలోచనలు కలగడానికి ఆ తల్లిని ప్రార్థించాలి. ఆ సదాలోచనలను, సత్యంకల్పాలను ఆచరణలో పెట్టడానికి కావలసిన క్రియాశక్తిని, మన ఆలోచనలలో వివేక విజ్ఞానాలను, విచక్షణను కలిగించే జ్ఞానశక్తిని ప్రసాదించేది ఆ జగన్నాథయే!

దసరా పండుగ తొమ్మిది రాత్రులు అత్యంత నియమ నిష్ఠలతో ఆమెను ఆరాధించి ఆమె కరుణతో పదవనాటికి అజ్ఞానమనే మహిషాన్ని సంహరించి, విజయము సాధించి, జగన్నాథ మహిమను తెలుసుకొనే అవకాశాన్నిచ్చే పండుగ దసరా. మనిషి తనలోని దుర్గుణాలు, దురలవాట్లు, దురాలోచనలను తొలగించుకొని పరిశుద్ధుడవాలి. అంటే, తనలో ఉన్న తామస గుణాన్ని వదలించుకోవాలి. అందుకు కల్పష హారిణి, దుష్టసంహారిణి అయిన మహాకాళిని మొదటి మూడు రోజులు పూజిస్తారు. ఆమె శ్యామలవర్ణ. నీలి చీరతో ఆమె మూర్తిని అలంకరిస్తారు. చిరకాలంగా పేరుకుపోయిన కల్మషాన్ని వదిలించుకోవాలంటే చాలా కష్టంతో, దృఢసంకల్పంతో ప్రయత్నించాలి. ఏమాత్రం బలహీనత, సున్నితత్వం పనికిరాదు. మనస్సు చాలా చంచలమైనది. మనను ఏ నిమిషంలోనైనా మాయలో పడేస్తుంది. అందుకే ఇంద్రియాలను లొంగదీసి మనస్సును అణచివేయడానికి మహాకాళి చాలా భీకరమైన ఆకారంలో ఉంటుంది. ఆ దేవి సర్వమంగళ ప్రదాయిని.

సర్వ సంపదలనిచ్చే శ్రీమహాలక్ష్మిని మధ్య మూడు రోజులు ఆరాధిస్తారు. ఎర్రటి చీరలో మందహాసం చేస్తూ ఉంటుంది శ్రీమహాలక్ష్మి. ఆమెను ఆరాధిస్తే సద్బుద్ధిని ప్రసాదిస్తుంది.

చివరి మూడు రోజులలో ఇంకా ఉన్నతమైన శాంతిని పొంది పరాశక్తిలో లీనమయ్యే స్థితిని సంపాదించాలని జ్ఞానదేవత అయిన శ్రీ మహాసరస్వతిని ఆరాధిస్తారు. సాత్వికగుణానికి, స్వచ్ఛతకు, నిర్మలమైన జ్ఞానానికి ప్రతీక తెలుపు. కాబట్టి తెల్లని చీరతో, తెల్లని పువ్వులతో, తెల్లని నగలతో ఉండే శ్రీ సరస్వతీమాతను ఆరాధిస్తారు.

పదవనాడు సంపూర్ణ జ్ఞానంతో అహంకారాన్ని అదుపులో ఉంచుకొని మానవ జన్మ సార్థకతను సాధించే దినం విజయ దశమి.

ఇదీ దసరాకు అంతరార్థము. ఈ వేదాంత విజ్ఞానాన్ని నిత్య జీవితంలో ఉపయోగించుకోవడానికి వీలుగా బాలవికాస్ లో ఒక చిన్న ప్రార్థనను పిల్లలకు నేర్పుతారు: “కరాగ్రే వసతే లక్ష్మీ, కరమధ్యే సరస్వతీ, కరమూలే స్థితా గౌరీ, ప్రభాతే కర దర్శనం” చాలా చిన్న శ్లోకం. ‘ఓస్ ఇంతేనా’ అని పెద్దలు కొందరు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నది గొప్ప

వేదాంతాన్ని ఇముడ్చుకున్నది. ఈ మూడు రూపాలు, మూడు శక్తులు మనలోనే ఉన్నాయని, వాటిని ఉపయోగించుకోవడం మన చేతులలోనే ఉన్నదనే మహా వేదాంతాన్ని బోధించే దీన్ని ప్రతి రోజూ ఉదయాన్నే స్మరించుమని బాలవికాస్ పిల్లలకు బోధిస్తారు గురువులు. మనం చేసే మంచి, చెడు కర్మల ఫలం మన చేతుల్లోనే ఉన్నది. వేడుకగా జరుపుకునే దసరా పండుగల్లో సరదాతో పాటు ముగ్గురమ్మల కరుణాకటాక్షాలను పొందే అవకాశం కూడా లభిస్తుంది. P

అనన్య భక్తి

పొన్నూరు వేంకట భరద్వాజ

కొందరు లౌకికమైన కారణాలచేత నిత్య సత్యమైన భగవంతుని దూరం చేసుకుంటారు. ఇది నిజమైన భక్తి కాదు. దేహమును ధరించిన తరువాత కష్టములు, దుఃఖములు సంభవించవచ్చు. ఏమైనా సంభవించనీ, నిత్య సత్యమైన ప్రేమతత్వాన్ని భద్రంగా పెట్టుకోవాలి. మనందరికీ తెలుసు: ప్రహ్లాదుణ్ణి కన్నతండ్రియే ఎన్నో బాధలు పెట్టాడు. కానీ, ప్రహ్లాదుడు తన మనస్సును దైవ చింతనలో పెట్టాడు. క్లోరోఫామ్ ఇచ్చి ఆపరేషన్ చేసినప్పుడు ఐదు ఇంచులు కోసినా, యాభై ఇంచులు కోసినా రోగికిమీ తెలియదు. అదేవిధముగా దైవత్వంలో లీనమైన మనస్సు ఎన్ని బాధలు కలిగినా, ఎన్ని కష్టములు కలిగినా లెక్కచేయదు. కానీ, ఈనాటి మానవుని భక్తిప్రపత్తులు ఎలా ఉన్నాయంటే, కష్టములు వస్తే ఇంట్లో దేవుని ఫోటోలు మారిపోతాయి. సుఖము వస్తే రెండు ఫోటోలు ఎక్కువ పెడతారు. ఇది భక్తి కాదు. ఏ కష్టములైనా కలుగనీ, “భగవంతుడా! ఇది నీ ప్రసాదమే” అని భావించాలి. సుఖమూ దేవుని గిఫ్ట్, దుఃఖమూ దేవుని గిఫ్ట్! దుఃఖమే లేకపోతే సుఖానికి విలువ ఎక్కడుంది! కనుక, ఈ రెండింటిలోనూ సమత్వం వహించాలి. అదే కల్చర్. ఏకాత్మ భావమును పెట్టుకుంటే అది ‘స్పిరిచ్యువాలిటీ’ రూపాన్ని ధరిస్తుంది. కల్చర్, స్పిరిచ్యువాలిటీ ఈ రెండింటి ఏకత్వంవల్లనే మనము స్వస్వరూపాన్ని అందుకోవచ్చును. స్వామియందు విశ్వాసముతోపాటు ఎడబాటెటుంగని అనన్యభక్తి తప్పనిసరిగా భక్తులకు ఉండాలి. పూజలు, భజనలు, వ్రతములు, జప ధ్యానములు ఇవన్నీ సామాన్యభక్తికి సంబంధించినవి. అన్య చింతన లేకుండా సర్వదా సర్వకాలేషు సర్వత్ర హరిచింతనం చేయడమే అనన్య భక్తి. అట్టి అనన్య భక్తుల యోగ క్షేమాలను నేను చూసుకుంటానని గీతాచార్యుడు హామీ ఇచ్చాడు. కానీ, ఆధునిక యుగ ప్రభావంచేత అనన్య భక్తి పోయింది, పార్ట్ టైమ్ డివోషన్ బయల్దేరింది. ఈ పార్ట్ టైమ్ డివోషన్ కు పార్ట్ టైమ్ ఫలితమే వస్తుంది. పార్ట్ టైమ్ పనిచేస్తే దానికి తగ్గ జీతమే ఇస్తారుకానీ పూర్తి జీతం ఎవ్వరూ ఇవ్వరు కదా! ‘కొన్ని భగవంతునివి, కొన్ని నావి’ అనే భావంచేత ఈనాటి మానవుని భక్తి షేర్స్ వ్యాపారంగా మారిపోయింది. ‘నీది, నాది’ అనే భావమే రాకూడదు. అంతా భగవంతునిదే!

(భగవాన్ దివ్యోపన్యాసాలనుండి సంకలితము)

శ్రీ సత్యసాయి సంచార వైద్యాలయం

డా॥ శైలజ కామరాజు, MD, MS

అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్,

డివిజన్ ఆఫ్ హెమటాలజీ అండ్ అంకాలజీ,

విస్కాన్సిన్ మెడికల్ కాలేజి, యు.ఎస్.ఎ.

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు తమ దివ్య అవతారోద్యమంలో గ్రామీణులకు విద్య, ఆరోగ్య, వైద్య సేవలనందించుటకు ఎంతో ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. పుట్టపర్తి, వైట్ ఫీల్డ్ (బెంగళూరు)లలో ఉచితంగా ఉన్నత వైద్య సేవ లందించే శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ ఆసుపత్రులు, శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్ నెలకొల్పడమేగాక పుట్టపర్తి సమీప గ్రామాలలో నివసించే ప్రజల ఉపయోగార్థం స్వామి 2006లో శ్రీ సత్యసాయి మొబైల్ హాస్పిటల్ ను ప్రారంభించినట్లు మనకందరికీ తెలుసు. ఈ సంచార వైద్యాలయం రోగుల పాలిట కదిలే కల్పతరువుగా కీర్తింపబడుతూ ప్రజా సేవలో ప్రగతి పథంలో ఒక దశాబ్దిని పూర్తి చేసుకుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ మొబైల్ ఆస్పత్రి అందిస్తున్న అధునాతన సేవలగురించి, ఇందులో సేవలందిస్తున్న వైద్య, వైద్యేతర సిబ్బంది సేవతత్పరత, కార్యదీక్షలనుగురించి విని నేను స్వయంగా వెళ్ళి, ఈ సంచార వైద్యశిబిరంలో పాల్గొని తెలుసుకున్న విషయాలను వివరిస్తాను.

భగవాన్ బాబావారు గ్రామీణులకు ప్రసాదించిన ఈ మొబైల్ హాస్పిటల్ కు డా॥ నరసింహన్ గారిని డైరెక్టర్ గా నియమించారు. వీరు అతి చిన్న

వయస్సులోనే జనరల్ మెడిసిన్ లో పట్టభద్రులై, చాలా బిజీగా ఉండే ప్రాక్టీసుని విడిచిపెట్టి స్వామి తనకనుగ్రహించిన ఈ బాధ్యతను ఆనందంగా స్వీకరించారు. అలా మొదలైన మొబైల్ హాస్పిటల్ మూడు పువ్వులు, ఆరు కాయలుగా దిన దినాభివృద్ధి నొంది ఈనాడు వేలాది మందికి ఉచిత సేవలందించడం గమనార్హం.

పదేళ్ళ క్రిందట డా॥ నరసింహన్ గారు ఒక వైద్య బృందాన్ని, పారా మెడికల్ బృందాన్ని సమీకరించి వైద్యసేవలు ప్రారంభించారు. నాటి నుండి భగవాన్ కృపాశీస్సులతో పుట్టపర్తి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలలో సంచార వైద్య సేవలను ఒక ప్రణాళిక ప్రకారం కొనసాగిస్తున్నారు. ప్రతి నెల 1వ తేదీ మొదలు 12వ తేదీవరకు రోజుకొక గ్రామంలో స్థానికంగా ఉన్న ఒక పాఠశాలలో ఈ వైద్యసేవలు నిర్వహిస్తారు. ఆయా గ్రామప్రజలే కాక, ఆ చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలనుంచి కూడా రోగులు చికిత్సకోసం వస్తారు. ఒక్కొక్క బృందం నాలుగు రోజుల చొప్పున మూడు బృందాలుగా వచ్చి వైద్యులు సేవచేస్తున్నారు. ప్రతి రోజూ 12-15 మంది వైద్యులు, సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కల సహాయక సిబ్బంది 30 మంది ఈ సేవలలో పాల్గొంటున్నారు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే, రోజుకి వెయ్యిమందికి పైగా రోగులను చూడడమేగాక, ఆధునిక పరికరాలతో అక్కడికక్కడే అవసరమైన ఎక్స్రేలు

తీసి, రక్తపరీక్షలు జరిపి, వాటి ఫలితాలను అందజేస్తారు. ప్రత్యేక చికిత్స అవసరమైన సందర్భంలో ఆయా రోగులను పుట్టపర్తిలోని శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ కి పంపడమేగాక, చికిత్స పూర్తి అయిన తరువాత మూడు నాలుగు నెలలకొకసారి 'చెకప్' కూడా మొబైల్ క్యాంపులోనే జరుగుతుంది.

డా॥ నరసింహన్ గారు ఉదయం 7 గంటలకల్లా వైద్య శిబిరాన్ని చేరుకొని గ్రామస్థుల నుద్దేశించి వ్యక్తిగత పరిశుభ్రత, పరిసరాల పారిశుద్ధ్యం, ఆరోగ్యకరమైన జీవన విధానం వంటి అంశాలపై అవగాహన కలిగిస్తూ ప్రసంగిస్తారు.

వైద్యులందరూ ఉదయాన్నే ప్రశాంతి నిలయం సౌత్ ఇండియన్ క్యాంటీన్ దగ్గర నుండి వ్యాసులో బయల్దేరుతారు. ఎంపిక చేసుకున్న గ్రామానికి చేరుకోగానే విభూతి, శాంతిమంత్రాలతో వైద్య సేవలను ప్రారంభిస్తారు. ఉన్నత ప్రమాణాలతో వీరందించే ఆధునిక వైద్యసేవలు చూసి తీరవలసిందే! స్త్రీ, శిశు వైద్య నిపుణులు, చెవి-ముక్కు-గొంతు స్పెషలిస్టులు, దంత వైద్యులు, ఎముకలు, గుండె, శ్వాసకోశ విభాగములకు చెందిన వైద్యులు గ్రామీణులకు ఎంతో ప్రేమగా సేవలందిస్తారు. 'సైకియాట్రీ' అనేది మానసికారోగ్యానికి సంబంధించిన శాస్త్రం. మానసిక రోగులకు సేవలందించడం అంత సులభమైన పనికాదు. అటువంటి సేవలకూడా ఈ సంచార వైద్యాలయంలో అందించడమనేది కేవలం స్వామి ఇచ్చిన స్ఫూర్తి అని డాక్టర్ నరసింహన్ గారు అంటారు.

వేర్వేరు శాఖలకు చెందిన వైద్యులు అవసరాన్ని బట్టి ఒకరినొకరు సంప్రదించుకొని చికిత్స విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవడం ఒక కలలా అనిపిస్తుంది. దీనిని 'మల్టీ డిసిప్లినరీ ఎప్రోచ్' అంటారు. ఇలాంటి విధానం కేన్సర్ చికిత్సలో జరుగుతుందనేది అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అయితే, ఒక మొబైల్ హాస్పిటల్ లో 'మల్టీ డిసిప్లినరీ ఎప్రోచ్' అనేది కలలో కూడా ఊహించలేనిది.

వైద్యులు విసుగు విరామం లేక ఒక్కొక్కరు రోజుకి 70 నుంచి 90 మంది రోగులను చూడడం జరుగుతుంది. అవసరాన్ని బట్టి అప్పటికప్పుడే బయాప్సీ, అల్ట్రా సౌండ్ పరీక్షలుకూడా నిర్వహిస్తారు.

ఇవన్నీ ఒక ఎత్తయితే, వైద్యులకు సహాయంగా రోగుల పేర్లు నమోదు చేసేవారు, నర్సులు, పారా మెడికల్ స్టాఫ్, భోజన సదుపాయాలు కలుగజేసేవారి సేవలు మరో ఎత్తు. తెర వెనుక ఉండే వీరి సేవలు మరువలేనివి, ముఖ్యమైనవీ!

ఎంతోమంది సహృదయులైన వ్యక్తులు కలిస్తే తప్ప ఒక సేవావ్యవస్థ నిలువలేదనేది జగద్విదితం. వివిధ వైద్య విభాగాలలో నిష్ణాతులై, అనుభవజ్ఞులై త్యాగ భావంతో, ప్రేమతత్వంతో ఈ మొబైల్ హాస్పిటల్ లో సేవలందించే 300మంది వైద్యుల్ని అభినందించడంతోపాటు మన వంతు సేవగా స్వామి అవతారోద్యమంలో ఎంతవరకు పాల్గొంటున్నాం అనే విషయాన్ని ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. P

◆◆◆ దైవాన్ని సేవాపుష్పంతో అర్పించు ◆◆◆

సేవయే దైవం. మనిషికి దేహం, బుద్ధి, మనసూ దేవుడెందుకు యిచ్చాడు? మనసుతో ఆపన్నులపట్ల సానుభూతి చూపు. బుద్ధితో ఇంకొకరికి సహాయపడడం ఎలాగా అని ఆలోచించు. శరీరంతో దీనులకు సేవ చేయి. ఆపన్నులకు నీవు చేసే సేవ దేవునికే చేస్తున్నావు. అదే నీవందించే నివేదనం. అదే నీవు చేసే అర్చనం. సేవాపుష్పంతోనే ఆయనను అర్పించు.

- బాబా

జ్ఞాపకాల పందిరి

(ధారావాహికం - 47వ భాగం)

ప్రొ|| కామరాజు అనిల్ కుమార్

మానవాళికి స్వామి సందేశాన్నిగురించి ప్రముఖంగా ప్రస్తావించండి, అని నన్ను కోరారు. సభ విజయవంతంగా ముగిసిన అనంతరం ఒక దివ్య లీల నా దృష్టికి వచ్చింది.

ఒక పిల్లవాడు చురుకుగా ఆడుతూ పాడుతూ తిరుగుతున్నాడు. వాడిని చూపిస్తూ తల్లి నాతో అన్న మాటలు స్పష్టంగా గుర్తున్నాయి. ఆ పిల్లవాడు దాదాపు రెండు సంవత్సరాలవరకు ఏ మాటామంతీ లేక ఉలుకు పలుకు లేక అచేతనంగా ఉండేవాడట. తల్లి దుఃఖానికి అంతులేదు. “స్వామీ, నా ప్రాణాలు తీసేసుకో, ఈ పిల్లవానిని ఈవిధంగా చూడలేను” అని విలపిస్తూ అనునిత్యం స్వామిని ప్రార్థించేదట. “ఆ ప్రార్థనల ఫలితమే ఇప్పుడు మీరు చూస్తున్న ఈ చురుకైన పిల్లవాడు” అంటూ నాకు ఆమె వివరించింది. ఆమె ఏనాడూ పర్తికి రాలేదు, స్వామిని ప్రత్యక్షంగా చూడలేదు.

“సాయిరామ యని నామము తలచిన
సర్వబాధలూ సమయునండీ
నియమముతో సేవించువారికి
నిశ్చలతత్వము కుదురునండీ”

‘వనామా’ దేశంలో బాబా భక్తులు వందల సంఖ్యలో ఉంటారేమో! వేదపఠనం, భజనలు, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలు వారికి తగ్గ స్థాయిలో జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఆ దేశ ఉపాధ్యక్షులకు సేవాకార్యక్రమాలంటే ప్రత్యేక ఆసక్తి అని తెలిసింది. యువతకు ప్రత్యేకంగా ఆడిటోరియంలో సభ నిర్వహించడం జరిగింది. వివిధ మతములవారు, ప్రముఖులు, న్యాయవాదులు, అధ్యాపకులు, అన్ని శ్రేణులవారు వస్తారు కనుక,

అని బాబా హామీ ఇచ్చారు. అందుకు మరో నిదర్శనం ఈ భక్తురాలి అనుభవం.

మన దేశంలో మహాత్మా గాంధీగారికి ఎంత గౌరవ ప్రతిష్ఠలున్నవో అందరికీ తెలిసినదే! ఎందరెందరో వారి నుండి స్ఫూర్తిని పొందారు. అట్టివారిలో దక్షిణాఫ్రికా పూర్వ అధ్యక్షులు నెల్సన్ మండేలా ఒకరు. వారికి ఆ జాతి అంతా కృతజ్ఞులై ఉంటారు. మండేలా స్మారక ప్రదేశాలను ఎంతో పదిలంగా ఉంచుకొని సగర్వంగా పర్యాటకులకు

చూపిస్తుంటారు. 'జోహాన్స్ బర్గ్'లో మండేలా నిర్బంధింపబడిన కారాగారము, మహాత్మాగారు ఉండిన చెఱసాలను పర్యాటకులు సందర్శించవచ్చు.

సుదీర్ఘకాలం మండేలా అస్వస్థతకు గురైనారు. మండేలా ఆరోగ్య పరిస్థితిగురించి జాతి అంతా దిగులుగా ఉన్నది ఆనాడు. మీడియావారు టీవీ కెమెరాలతో ప్రతి రోజు ప్రతి క్షణం కనిపెట్టుకొని ఉన్నారు. లోనికి ప్రవేశం కష్టమైపోవడంచేత మేము కారులోనే ఆ ఇంటి పరిసరాలు చూసి సరిపెట్టుకోవలసివచ్చింది.

బాబావారి భక్తులు అధిక సంఖ్యలో సౌత్ ఆఫ్రికా అంతటా విస్తరించి ఉన్నారు. దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన అనేక ప్రాంతాలున్నాయి. హింసా ప్రవృత్తి, నిరక్షరాస్యత, నిరుద్యోగం వంటి సమస్యలతో నిండిన ప్రదేశాలున్నాయి. వాటి దరిదాపులకు వెళ్ళాలంటే ఎవరైనా జంకుతారు. కానీ, బాబావారి నిరుపమాన సంకల్పశక్తిని గమనించండి. సాయి భక్తులు, ముఖ్యంగా స్త్రీలు ఈ ప్రమాదకర పరిస్థితులను లెక్కచేయక, దూరప్రాంతాలకు ప్రయాణించి అక్కడివారికి బాలవికాస్, భజనలు, మానవతా విలువలు బోధించి, పిల్లలకు కావలసిన పుస్తకాలు, పెన్నులు, రబ్బర్లు వగైరా పంపిణీ చేస్తున్నారు. పాలు, రొట్టెలు పంచిపెట్టి వారికి స్కూలులో బోధించే పాఠాలు కూడా నేర్పుతారట. దీనివలన పాఠశాలలో విద్యాప్రమాణాలు పెరగడం మాత్రమే కాకుండా పిల్లల ప్రవర్తనలో కూడా సత్పరిణామం రావడం కార్యకర్తలకు ఆనందాన్నిస్తోంది. అట్లే, క్రమేపి పిల్లలద్వారా పెద్దలలోకూడా మంచి మార్పు రావటం అందరి గమనికలోకి వస్తున్నది. వాళ్ళు చేసే భజనల జోరు ప్రశాంతి నిలయం భజనలకి ఏమాత్రం తీసిపోదు. వాయిద్యకారులకు, గాయకులకు లోటేలేదు.

పీటర్ మారిస్ బర్గ్ రైల్వే స్టేషనులోనే గాంధీగారు రైలు కంపార్టుమెంటునుండి గెంటివేయబడ్డారు. తెల్లవాళ్ళతో సమానంగా ప్రయాణం చెయ్యడం వారిపై మోపబడిన అభియోగం. టికెట్టు కొన్నాను కనుక వాళ్ళతో సమానంగా ప్రయాణించడానికి తమకు హక్కున్నదని గాంధీగారు ప్రతిఘటించారు. దానికి శిక్షగా కక్షగా టికెట్ కలెక్టరు

వారిని బయటికి నెట్టివేశాడు. ఇప్పుడు సరిగ్గా ఆ ప్రదేశంలోనే స్మారక స్థూపాన్ని కట్టారు. ప్రతి రోజు పుష్పాలను సమర్పిస్తారు. శిలాఫలకంపై ఈ ఉదంతం అంతా క్లుప్తంగా వివరింపబడి ఉంటుంది. మన దేశ నాయకుల జ్ఞాపకాలను, మన దేశభక్తుల స్థావరాలను ఈవిధంగా పదిలపరచి ప్రదర్శిస్తే దేశ చరిత్రతోపాటు వారిపట్ల మనకుగల గౌరవ భావము, కృతజ్ఞత తెలుస్తాయి. తరతరాలకు తరగని స్ఫూర్తినిందిస్తాయి.

జోహాన్స్ బర్గ్ లోనూ, పీటర్ మారిస్ బర్గ్ లోనూ సభలకు రెండు వేలమందికి పైగా విచ్చేశారు. 'స్యూకాసెల్స్'లో బీదవారికి అనాథలకు, వెనుకబడిన తరగతులవారికి స్వామి పేరుతో స్కూలు నెలకొల్పబడింది. విశాలమైన గదులు, చుట్టూ ఆటస్థలాలు, పెద్ద ఆడిటోరియం, వాటి గోడలపై బాబా సూక్తులు, ఫోటోలు, మనకెంతో ఆనందాన్నిస్తాయి. సాయంకాలం సమావేశం స్వయంగా సుందరంగా అలంకరించిన సువిశాలమైన హాలులో ఏర్పాటు చేశారు. 'ఎలిజబెత్ పోర్టు' మందిరంలో అన్ని మతాల చిహ్నాలు, సూక్తులు, చిత్రపటాలు అలంకరించి ఉంటాయి.

సౌత్ ఆఫ్రికాలో ఒక పెద్ద పట్టణం డర్బన్. సముద్రం ఒడ్డున ఉన్నది. సమావేశాలలో ప్రవేశంకోసం పాస్ లు, కూపన్లు పంచారు. భక్తుల సంఖ్య విపరీతంగా ఉండటంచేత ఉదయం ఒక సభ, భోజన విరామానంతరం మరొక సభ ఏర్పాటు గావించవలసివచ్చింది. మొదటి సమావేశానికి పదివేలమంది, రెండవ సమావేశానికి ఎనిమిది వేలమంది హాజరయ్యారు. జోహాన్స్ బర్గ్ లో సర్వమత సామరస్య సభ దిగ్విజయంగా జరిగింది. డర్బన్ లో శ్రీరామకృష్ణ మిషన్, శివానంద ఆశ్రమాలు కూడా ఉన్నాయి. అన్ని సభలకు వారుకూడా వస్తారు.

సౌత్ ఆఫ్రికాకు ప్రక్కనే ఉన్న దేశం 'బోట్స్ వానా'. అక్కడ చెప్పుకోదగ్గది సాయి క్లినిక్. వారం అంతా తెరిచే ఉంటుంది. ఇందులో పలు విభాగాలకు సంబంధించిన వైద్యసేవలందించటం జరుగుతున్నది. రోగులు దుప్పట్లు కప్పుకుని తెల్లవారుఝామునుంచి వేచి ఉంటారు. వచ్చినవారందరికీ సాయి భక్తులు టీ, పాలు, రొట్టెలతో

కూడిన స్వల్పాహారాన్ని అందిస్తారు. బోట్స్ వానా అంతటా సాయి క్లినిక్ తెలియనివారు లేరు. సువిశాల ప్రాంగణంలో ఒక పెద్ద భవనంలో ఈ క్లినిక్ నిర్వహింపబడుతోంది. సాయంకాలం జరిగిన సభలో ఆ పరిసర ప్రాంతాలవారు అనేకమంది పాల్గొన్నారు.

భగవాన్ ఈస్టు ఆఫ్రికాలో మాత్రమే పర్యటించారు. ఆ ముచ్చట్లు స్వామి స్వయంగా చెబుతుంటే విని తీరవలసిందే! వారికి ఇచ్చిన గౌరవ ఆతిథ్యాలు, ప్రభుత్వ అతిథిగా గుర్తించి ఆ స్థాయిలో స్వామిని ఆహ్వానించడం, ఈస్టు ఆఫ్రికా పరిసర ప్రదేశాలను స్వామి సందర్శించడం చారిత్రాత్మక ఘట్టం. ఆరోజుల్లో పొందిన దివ్యానుభవాలు పంచుకునేవారు ఈనాటికీ ఉన్నారు. పైగా, భారతదేశానికి వెలుపల అవతారమూర్తి కాలుపెట్టినది ఈ దేశమే అని సగర్వంగా కథలుకథలుగా చెప్పుకుంటారు. 'కంపాలా' ఎయిర్ పోర్టులో స్వామికి లభించిన ఘన స్వాగతం, పాలకుడు ఈదీ అమీన్ గావించిన సత్కారం, అతిథి గృహంలో గావించిన మర్యాదలు వర్ణనాతీతం. ఎయిర్ పోర్టు ముఖద్వారంలో ఒక జత పెద్ద ఏనుగు దంతాలుంటాయట. సంప్రదాయక దుస్తులు ధరించి సృత్య గీతాలతో స్వామికి ఆహ్వానం పలికారట. వన్యమృగాలున్న దట్టమైన అటవీ ప్రాంతంలో శ్రీవారు పర్యటించారట. ఏనుగులు గుంపులుగుంపులుగా స్వామివద్దకు వడివడిగా వచ్చాయట. పొడవైన మెడలు గల జిరాఫీలైతే మెడలు ముందుకు చాచి స్వామివారి కారు కిటికీలను స్పృశించటానికి తహతహలాడాయట. పిల్లలకు పాలిచ్చే సింహాలు రీవిగా తలలాడిస్తూ స్వామిని పరికించాయట. చిరుతపులులు, జింకలు, పక్షులు ఒకటేమిటి, వన్య ప్రాణులన్నీ స్వామి దర్శనంకోసం సందడి చేశాయట.

కెన్యాలోని నైజీరియా సాయిసంస్థ గణనీయమైన సేవల నందిస్తున్నది. సుమారు ఆరు కోట్ల వ్యయంతో శ్రీ కుల్ దీప్ సింగ్ గారు ఒక్కరే మందిరాన్ని నిర్మించారు. రెండంతస్తులలో సర్వాంగ సుందరంగా ఉంటుంది ఆ మందిరం. శ్రీ సాంబశివరావుగారు తదితర సాయి భక్తుల సహాయ సహకారాలు ఉండనే ఉన్నవి. రెండు మూడు తెలుగు కుటుంబాలున్నాయి. ముఖ్యంగా మహిళల సేవ

పేర్కొనదగినది. తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి గుడిలాగా నైజీరియాలో వేంకటేశ్వరస్వామి గుడి కట్టారు. అందులో అన్నిరకాల సేవలు బ్రహ్మాత్మవాలు, వాహనాలు ఉండడం నమ్మలేని నిజం. ముప్పుటా గజమాలలంటారే (చాలాపెద్ద పూలమాలలు) సాయి మందిరానికి, వేంకటేశ్వరస్వామి మందిరానికి సిద్ధం చేస్తారు, మహిళా భక్తులు. స్వామి అష్టోత్తరం, లలితా సహస్రనామం, విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రాలు అందరికీ కంఠతా వచ్చు. పురుషసూక్తం, నమక చమకాలు క్షుణ్ణంగా వచ్చు. స్వామి మందిరం భజనలు, వేదమంత్రాలతో హోరెత్తిపోతుంది.

కులదీప్ సింగ్ గారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీ పాఠశాలను నడుపుతున్నది. అందులో పేద పిల్లలు అధిక సంఖ్యలో ఉంటారు. మానవతా విలువలపై చక్కని చిత్ర ప్రదర్శన ఏర్పాటు గావించారు. అక్కడ అమర్చినవాటిని పిల్లలు ఎంతో చక్కగా వివరించడమేకాకుండా అడిగిన ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానాలిచ్చారు. స్కూలులో పెద్ద గదులు, విశాలమైన స్థలం, చుట్టుప్రక్కల పంటపొలాలు, బహుళ సదుపాయాలతో ఆడిటోరియం ఉన్నది. నైజీరియాలో రోజులు క్షణాలుగా గడిచిపోయాయి. పట్టణం మధ్యలో ఒక పెద్ద ఆడిటోరియం ఉన్నది. అక్కడ బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేశారు. కేంద్ర మంత్రులు, సైన్యాధ్యక్షులు, పార్లమెంటు సభ్యులు హాజరవటంతో ముందు రోజునించే ఆ హాలు ప్రభుత్వ అధీనంలో ఉన్నది. స్వామి సందేశాన్ని వారి అవతార కార్యక్రమాల వివరాలను ఎంతో ఆసక్తితో విని ప్రశంసాపూర్వకంగా కరతాకధ్వనులు చేశారు. స్వామినిగురించి ముచ్చటించినప్పుడు విని ఆనందించని వారెవరుంటారు!

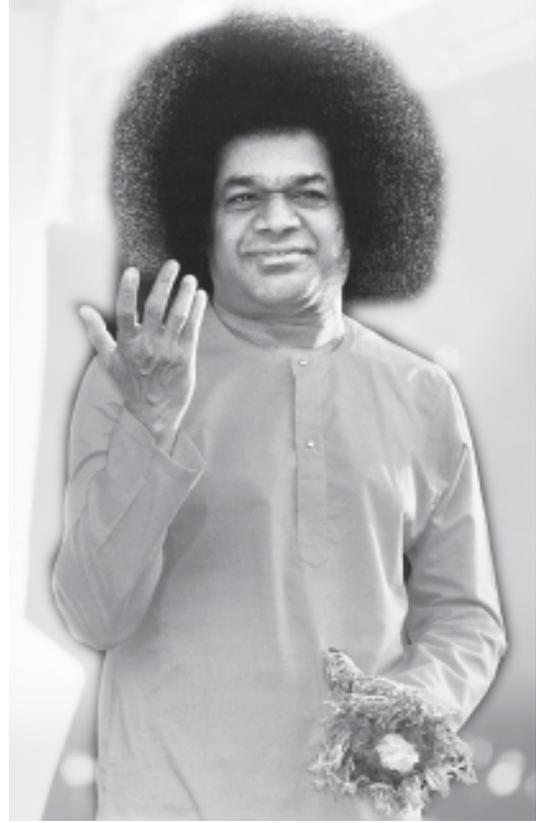
అక్కడ 'మసాయిమారా' అని కొన్ని వేల మైళ్ళ విస్తీర్ణం కల దట్టమైన అడవి ఉంది. నైజీరియానించి బయలుదేరి విమానంలో ముందు రాత్రికే అడవి ప్రాంతానికి చేరి అక్కడ ఉన్న ఒకే ఒక హోటలులో విడిది చేయటం జరిగింది. చలి విపరీతంగా ఉంటుంది. హీటరున్నా లాభం లేదు. పొద్దున్నే లేచి ఓపెన్ జీపులో అరణ్యానికి చేరుకోవాలి. ఇరవై కిలోమీటర్లు ఎత్తుపల్లాలు దాటుకుంటూ అరణ్యానికి

చేరాలి. మనలాగే వచ్చినవారు జీవులు ఏర్పాటు చేసుకుని అక్కడకు చేరతారు. అందరూ తలోవైపుకు వెళ్తారు. ఏనుగుల గుంపు, సింహాలు, చిరుతపులులు, జిరాఫీలు, పులులు, నిప్పుకోడి మొదలైనవానిని ఎన్నింటినో చూడవచ్చు. దూరం నించి మనల్ని గమనించినా అవి ఏమీ చేయవు. మనల్ని జీవునుండి దిగనివ్వరు. జీవుముందు నుంచే సింహాలు వెళుతుంటాయి. బాబావారు మాకు చెప్పినవన్నీ మనస్సులో కదలాడాయి.

చలికి ఒక్క బిగుసుకుపోయింది. కదలేను, మెదలేను. వీల్చైల్లోనే ఉండిపోవలసివచ్చింది. విమానంనుండి మోసుకొని దింపవలసివచ్చింది. గొంతు రావటం లేదు. బొంగురుగా కూడా రావటం లేదు. ఆ సాయంకాలం సభ ఎలాగా అనుకున్నాను. వీల్చైల్లోనే సభావేదికవద్దకు వచ్చాను. శ్రీ సాంబశివరావుగారు నన్ను పరిచయం చేస్తూ, “భగవాన్ బాబావారు కెన్యా తప్పక వస్తారనుకున్నాము. అది జరగలేదుకానీ, ఇప్పుడు తమ ప్రియ భక్తులైన అనిల్ కుమార్ గారిని పంపారు” అన్నారు.

ఆ క్షణండాకా మూగపోయిన గొంతు ఉపన్యాసం టైమ్ కి సరిపోయింది. ద్విగుణీకృత ఉత్సాహంతో స్వామికి కృతజ్ఞతలు అర్పించుకుంటూ వారి దయతో అనర్గళంగా ప్రసంగించాను. సాయికృష్ణుడు రథంలో ఉంటే అర్జునుడికి భయమెందుకు! తానొక్కడే ఉంటే అది వేరే సంగతి.

ప్రతి ఆదివారం మందిరానికి వందలాది పిల్లలు వస్తారు. వారందరికీ మహిళా భక్తులు రుచికరమైన

వంటకాలు వండి వడ్డిస్తారు. ఐస్ క్రీమ్ కూడా ఇస్తారు. కెన్యాలో మన సాయిసంస్థలకు ప్రజలలో, ప్రభుత్వంలో మంచి పేరుంది.

(సశేషం)

సనాతన ధర్మము

శ్లో॥ సత్యం బ్రూయాత్ ప్రియం బ్రూయాత్, న బ్రూయాత్ సత్యమప్రియం

ప్రియం చన నా నృతం బ్రూయాత్ ఏష ధర్మ స్సనాతనః

సత్యమునే పలుకుము; ప్రియమునే మాట్లాడుము, సత్యమైనను అప్రియమును పలుకకుము. ప్రియముగదా యని అన్యతము నాడకుము. ఇదే సనాతన ధర్మము.

(మను. 4-138)

అతీంద్రియ శక్తులు - సమీక్ష

“కొందరు నేను వారిద్వారా మాట్లాడుతున్నట్లుగా అనేక అసంబద్ధ ప్రలాపనలు చేస్తున్నారు. ప్రశ్నలకు సమాధానాలిస్తూ, భవిష్యత్తును చెప్తున్నారు. నా నిజతత్వం తెలియని అమాయకులను మోసం చేసి ధనసముపార్జన సాగిస్తున్నారు. ఇదంతా పచ్చిమోసం. దీన్ని మొగ్గలోనే తుంచివేయండి....సాయిబాబా కొందరు వ్యక్తులద్వారా మాట్లాడుతున్నాడని, వాళ్ళని ఆకాశానికి ఎత్తేవాళ్ళు కొందరున్నారు.... “బాబా ఈ పిల్లవాడిని, ఈ మనిషిని ఆవేశించాడు” అనటం ఎంత అర్థం లేని మాట! నేను దయ్యమునా ఇతరులను ఆవహించి వాళ్ళద్వారా మాట్లాడటానికి! వంచకులూ, మానసిక దౌర్బల్యం గలవారూ ఆడే నాటకం ఇది. ఈ బూటకాలకు మోసపోవద్దు” అని పలు సందర్భాలలో హెచ్చరించారు, భగవాన్.

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు తమ ద్వారా సందేశాలిస్తున్నారని చెప్పుకుంటూ ధనార్జనకోసం, కీర్తికోసం బాబావారి పేరును వినియోగించుకునేవారి విషయమై శ్రీ హోవర్డ్ మర్ఫెట్ తాను రచించిన ‘సాయిబాబా - ది మేన్ ఆఫ్ మిరకిల్స్ గ్రంథంలో’ ఇచ్చిన వివరణ ఇది:

“ఇటువంటి అతీంద్రియ భావ వ్యక్తీకరణ సంఘటనల్లో ఒక ప్రమాదం పొంచి ఉంది. ఈ సంగతి అతీంద్రియ శక్తులను అధ్యయనం చేసేవారికి తెలుసు - వాస్తవ ప్రపంచంలో జనులతో సంభాషించడానికి ఎక్కడ అవకాశం దొరుకుతుందా అని ఎదురుచూస్తూ కపట నాటకాలాడే క్షుద్రశక్తులు నిమ్నస్థాయి పారలౌకిక ప్రపంచంలో ఎన్నో ఉంటాయి. దురుద్దేశపూరితములైన, ఇతరులను వంచన చేసే స్వభావం కలిగిన ఆ క్షుద్ర శక్తులు ఆధ్యాత్మిక రంగంలో పేరు గాంచిన మహనీయుల పేరుతో చెలామణి కావడానికి ప్రయత్నిస్తుంటాయి. ఆవిధంగా అవి ప్రజలను మోసగిస్తాయి, తప్పుదారి పట్టిస్తాయి. అంతిమంగా జరిగేదేమిటంటే, అవి మనిషి అహంన్ని ప్రేరేపించి, తుచ్చమైన కోరికలను రెచ్చగొట్టడమే తప్ప అతనిలో ఆధ్యాత్మికమైన ఉన్నత స్థాయి ఆలోచనలను ప్రోత్సహించవు. తమ మార్గానికి వచ్చినవారిలో కీర్తికాముకత్వాన్ని, లోభాన్ని అవి ప్రేరేపించడం జరుగుతున్నదని ఆశ్రమ పత్రిక, ‘సనాతన సారథి’లో బాబా నిర్దేశానుసారం వచ్చిన ఒక ప్రకటన సూచిస్తోంది. ఆ ప్రకటనలో, “ధనార్జన, పేరు సంపాదించడమే లక్ష్యంగా కొందరు బాబా పేరును దుర్వినియోగపరుస్తూ, బాబా తమద్వారా సందేశాలిస్తూ, ప్రశ్నలకు జవాబిస్తున్నట్లుగా చెప్పుకుంటున్నారు” అని తెలిపారు. అటువంటి సంఘటనలు “క్షుద్ర శక్తులు ప్రకటితమవుతున్న సంఘటనలుగానో, మోసగాళ్ళు లేదా చిత్తచాంచల్యం కలవాళ్ళు చేస్తున్న కపట వ్యవహారాలుగానో తప్ప మరేవిధంగానూ వివరించడానికి సాధ్యం కాదు” అని కూడా ఆ ప్రకటన పేర్కొంది. వివేకంతో ఆలోచించి, దృఢంగా ఖండించడంద్వారా ఆ ప్రయత్నాలను అడ్డుకోవడం భక్తులందరి కర్తవ్యం. అతీంద్రియ సంఘటనల విశ్వసనీయతను అవి పొందినవారు తమకు తామే నిర్ధారించుకోవాలని, అంతే తప్ప, వాటిని ప్రచార నిమిత్తం, పదిమందిని ఆకర్షించడానికో, కీర్తికోసమో, ధనార్జనకోసమో వినియోగించకూడదని బాబా స్పష్టం చేశారు.” P

జీతమిచ్చి ఒక మధ్యవయస్కుడైన యోధుణ్ణి వాచ్‌మెన్‌గా నియమించేడు.

ఒక పర్యాయం జుమ్‌సాయి ప్రశాంతి నిలయానికి వచ్చిన సమయంలో వరుసగా నాలుగు రోజులు అర్ధరాత్రి ఈ వాచ్‌మెన్ కునికిపాట్లు పడటం, అదే సమయంలో ఒక సాధువు వచ్చి అతణ్ణి లేపి అప్రమత్తంగా ఉండమని హెచ్చరించటం జరిగింది. తన పనితీరుపై దృష్టి ఉంచమని జుమ్‌సాయి ఆ సాధువుని నియమించాడేమోనని వాచ్‌మెన్‌కి భయం కలిగింది.

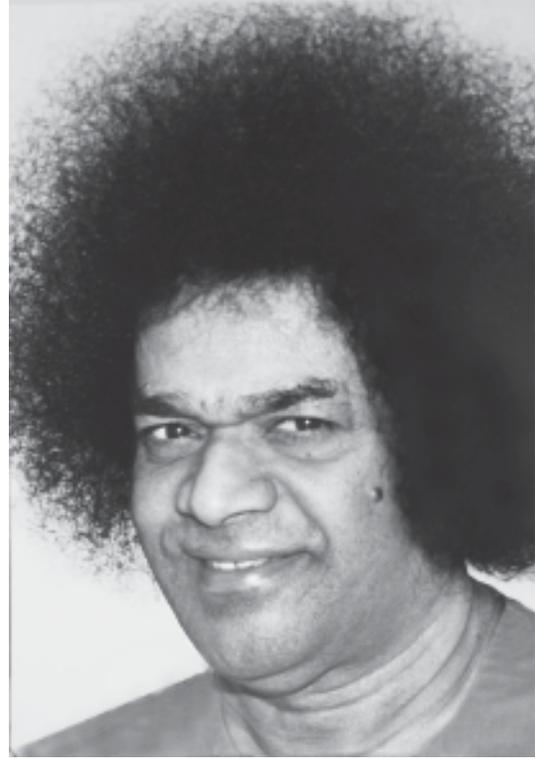
జుమ్‌సాయి తిరిగి వచ్చిన తరువాత అతనిని కలిసి తన తప్పు క్షమించమని, ఇకమీదట నిద్రపోననీ, పనిలోనుండి తీసివెయ్యవద్దనీ చేతులు జోడించేడు. జుమ్‌సాయి అడగగా, ఆ సాధువు రాత్రిళ్ళు వచ్చి తనను నిద్రలేపిన ఉదంతం చెప్పేడు. ఆ సాధువు ఎలా ఉంటాడో చెప్పమంటే, జుమ్‌సాయి ఆఫీసు గోడకున్న స్వామి చిత్రం ఉన్న కేలండర్‌కేసి చూపెట్టేడు.

జుమ్‌సాయి మనస్సులోనే స్వామికి కృతజ్ఞతలు అర్పిస్తూ, ఇకమీద జాగ్రత్తగా డ్యూటీ చేయమని, ఆ వాచ్‌మెన్‌ని ఆదరణపూర్వకంగా సంస్కరించేడు.

లేట్ ఫ్లయిట్స్!

ఒక సమ్మర్ కోర్సుకి జుమ్‌సాయి వైట్‌ఫీల్డు వెళ్ళేడు. ఆరోజున తిరిగి వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉండి, సామాను టేక్సీలో పెట్టేడు, ఎయిర్‌పోర్టు వెళ్ళి ముంబై ఫ్లయిట్ అందుకోవడానికి. ఇంతలో స్వామి పిలిచి, తమ కారులో ఎక్కమని తిన్నగా కాలేజి ఆడిటోరియం తీసుకు వెళ్ళి, కొంతసేపయిన తరువాత విద్యార్థుల నుద్దేశించి ప్రసంగించమన్నారు. తిరిగి వస్తూ స్వామి బృందావన్ వద్ద కారు ఆపి, ఇంక వెళ్ళమన్నారు.

గంటన్నర ఆలస్యంగా బయలుదేరి వెళుతూ, ఫ్లయిట్ ఎలాగూ అందదు, మర్నాడు ఫ్లయిట్‌కి టికెట్ బుక్ చేసుకుందామని త్రోవలోనే ఉన్న ఎయిర్ పోర్టుకి వెళితే, కారణాంతరాలవల్ల ఆ ఫ్లయిట్ ఆలస్యంగా బయలుదేరడంతో బొంబాయి ఫ్లయిట్ అందింది. ఇది

స్వామి అనుగ్రహమే అని గ్రహించాడు. కానీ, బొంబాయి నుండి బ్యాంకాక్ వెళ్ళే కనెక్టింగ్ ఫ్లయిట్ అందుకోవాలంటే, బొంబాయి ఎయిర్‌పోర్టు నుండి ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టుకి వెళ్ళాలి, ఆ ఫ్లయిట్ అందుకోవటం దుర్లభం అనుకున్నాడు.

బొంబాయి వెళ్ళేటప్పటికి ఆ ఫ్లయిట్ టైమ్ అయిపోయింది. జుమ్‌సాయి తన సామాను తీసుకుని బయటకొస్తుంటే, ఒక ఫైలట్ తన కారు ఆపి, “నువ్వు బ్యాంకాక్ ఫ్లయిట్‌కి వెళ్ళాలా?” అని అడిగేడు. అవునన్నాడు జుమ్‌సాయి. “వెంటనే కారెక్కు నేను డ్యూటీమీద ఆ ఫ్లయిట్‌లోనే వెళ్ళాలి. నాకోసం ఆగింది” అంటూ తన వెంట తీసుకెళ్ళి బ్యాంకాక్ ఫ్లయిట్ ఎక్కించేడు.

ఇది సాయి సంకల్ప మహిమ కాకపోతే మరేమిటి అనుకుంటూ, జుమ్‌సాయి మనస్సులోనే స్వామికి కృతజ్ఞతాభివందనములు అర్పించాడు.

ఆదర్శ భట్ దంపతులు

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఈ శతాబ్దంలో ఒక గొప్ప యూరాలజీ సర్జన్ గా ప్రఖ్యాతి గాంచి 30 సం॥లు అనుభవం గడించి, వెల్లూరు క్రిస్టియన్ హాస్పిటల్ లో హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్ట్ మెంటుగా డా॥ హెచ్.ఎస్. భట్ 1975లో పదవీ విరమణ చేశారు. ఆయన సతీమణి డా॥ ప్రేమ భట్ మైక్రోబయాలజిస్టుగా ప్రసిద్ధి చెందింది. 1978లో ఢిల్లీలో జరిగిన ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ మెడికల్ రీసర్చ్ లో పాల్గొని తిరిగి వచ్చిన తరువాత కాళ్ళ సలుపులతో ప్రారంభమైన వింత వ్యాధికి గురై, చివరకు నడుము క్రింద నుండి అరికాళ్ళవరకు పక్షవాతం సంభవించింది.

ఎందరో సుప్రసిద్ధ వైద్యులు ఆమెను పరీక్ష చేసినా ఆ వ్యాధి అంతుబట్టలేదు, చికిత్సకి లొంగలేదు. ఆ సమయంలో భగవాన్ వైట్ ఫీల్డ్ లో ఉండగా డా॥ భట్ స్వామిని దర్శించి తన భార్య పరిస్థితి విన్నవించేరు. స్వామి స్వామిచిత్రమున్న ఒక వెండి లాకెట్ ను, విభూతిని సృష్టించి ఇచ్చి, “ఏమీ భయం లేదు. మూడు రోజుల్లో ఆమె తనంతకు తాను లేచి నిలబడగలుగుతుంది, రెండు నెలల్లో ద్యూటీలో జాయిన్ అవుతుంది” అని అభయమిచ్చి పంపేరు. సరిగ్గా స్వామి చెప్పిన గడువులో ఆమె సంపూర్ణ స్వస్థత పొంది తిరిగి ఉద్యోగంలో జాయిన్ అయింది.

1990లో ఆ దంపతులిద్దరూ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్లో చేరి 20 సంవత్సరాలు తమ వైద్యానుభవంతోపాటు స్వామియొక్క అద్భుత చికిత్సా విధానాలలో విజయవంతంగా వ్యాధిగ్రస్తులకు సేవ చేస్తూ ఎందరో జూనియర్ డాక్టర్లకు శిక్షణ ఇచ్చేరు. 2009లో ప్రేమ భట్ గారు, 2010లో హెచ్.ఎస్. భట్ గారు అనాయాస మరణం పొందేరు.

మాయాజాలం

1990లో సమ్మర్ కోర్సు బృందావన్ లో జరుగుతుందని తెలిసినప్పుడు కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ గా ఉన్న ప్రొఫెసర్ అనిల్ కుమార్, స్వామి వచ్చి చూసేటప్పటికి కాలేజి ప్రాంగణం, ఆఫీసు గదులు, పూలమొక్కలు టిపేటాప్ కండీషన్ లో నీట్ గా ఉండాలన్న ఉత్సాహంతో

పట్టుదలతో చాలా శ్రమించేడు. స్వామి వచ్చి నలుమూలల చూస్తూ చిరునవ్వులు చిందించటం చూసి అనిల్ కుమార్ సంబరపడ్డాడు. ఇంతలోనే తలవని తలంపుగా స్వామి ఆడిటోరియం బేస్ మెంటులో ఉన్న అతిథి గృహాల తలుపులు తీయించేరు. అక్కడ ఆ గదులకు చేరి ఉన్న బాత్ రూమ్ లు అశుభ్రంగా దుర్గంధ భూయిష్టంగా ఉండటం చూసిన స్వామి, “ఏమిటీ పరిస్థితి!” అన్నారు. “పనివాడు అశ్రద్ధ చేసినట్లున్నాడు. మందలిస్తాను స్వామీ” అన్నాడు అనిల్ కుమార్. “వీటి పరిశుభ్రత చూసుకోవటానికి ఒక ప్రిన్సిపాల్ ని, విద్యార్థుల చదువుల పర్యవేక్షణకొక ప్రిన్సిపాల్ ని నియమించమంటావా?” అంటూ మందలించేరు, స్వామి. ఎంత జాగ్రత్తగా ఉన్నా ఎక్కడో చిన్న అజాగ్రత్తవల్ల, అశ్రద్ధవల్ల లోపం జరుగుతుంది. మన అహంకారంమీద దెబ్బ కొట్టడానికి సరిగ్గా ఆ లోపాన్నే స్వామి ఎత్తిచూపుతారని అనిల్ కుమార్ గ్రహించేడు.

ఆ సందర్భంలోనే ఆడిటోరియంలో ఉన్న కుర్చీలు పరిశీలించి, వాటి నన్నిటిని తనిఖీ చేసి సరియైన స్థితిలో ఉంచమని అనిల్ కుమార్ ని స్వామి ఆదేశించారు. ఆయన నలుగురు విద్యార్థులను పిలిచి, ప్రతి కుర్చీని నిశితంగా పరిశీలించి, అవసరమైన పనిముట్లతో సరిచేసి సిద్ధం చెయ్యమని చెప్పేడు. వాళ్ళు చేసేరు. తర్వాత తను కూడా ప్రతి కుర్చీ పరిశీలించి తృప్తిపడ్డాడు. మర్నాడు స్వామి యథాలాపంగా వచ్చినట్లు ఆడిటోరియంను దర్శించి ప్రిన్సిపాల్ తో, “కుర్చీలన్నీ సరిగ్గా ఉన్నాయా?” అని అడిగేరు. “ఉన్నాయి స్వామీ, నేను స్వయంగా చూశాను” అన్నాడు ప్రిన్సిపాల్. “చూడు, 12వ వరుసలో మొదటి కుర్చీ సరిగ్గా లేదు” అన్నారు స్వామి.

ప్రొ॥ అనిల్ కుమార్ వెళ్ళి ఆ సీటు మీద చెయ్యి వేస్తే ఊడి చేతికొచ్చింది. అది చూసి స్వామి, “ఇంత శ్రద్ధగా పని చేస్తున్నావన్నమాట” అన్నారు. నిర్ఘాంతపోయి తేరుకుని, “స్వామి ఇది మాత్రం నా అశ్రద్ధవల్ల జరగలేదు. ఇది స్వామి మాయాజాలమే” అన్నాడు తడుముకోకుండా. స్వామితోపాటు అక్కడున్నవాళ్ళంతా నవ్వుకున్నారు.

(సశేషం)

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ భక్తుల పర్తియాత్ర

ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాల నుండి 4500 మంది భక్తులు ఆగస్టు 30వ తేదీన ప్రశాంతి నిలయం వేంచేశారు. ఈ బృందములో దాదాపు 2500 మంది బాలవికాస్ బాలలు, ఈ రాష్ట్రాలలోని శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల బాలలు ఉన్నారు.

సాయిసంస్థల రాష్ట్రీయ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎస్.జి. చలం తమ స్వాగతోపన్యాసంలో పర్తియాత్ర ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు. ఈ రెండు రాష్ట్రాల సాయిబ్రహ్మ కన్వీనరు శ్రీ రంగారావు బాలబాలికలకు భగవాన్ బాబావారితోగల దివ్యప్రేమానుబంధాన్ని ప్రస్తావించారు.

అనంతరం, శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల బాలలు 'శ్రీరామ భక్తి సామ్రాజ్యం' నాటికను సమర్పించారు. రామదర్శనానికై త్యాగరాజు పడిన తపన కీర్తనలుగా మారి ప్రపంచానికి మహోన్నతమైన భక్తిసంగీతాన్ని అందించింది అన్నది ఈ నాటిక సందేశం.

ఆగస్టు 31న ఉదయం బాలవికాస్ బాలలు 300 మంది సాయికుల్యంత్ హాలులో శ్రీ సత్యసాయి అమృతోత్సవం ర్యాలీలో పాల్గొన్నారు.

బాలవికాస్ గురువు వై. పద్మజ బాలవికాస్ ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు. మాతృగర్భంలో బిడ్డ తొమ్మిది నెలలు పెరిగి అనేక మార్పులకు లోనై చక్కని రూపంతో జన్మిస్తుంది. బాలవికాస్లో బాలలు తొమ్మిది సంవత్సరాలు అనేక సంస్కారాలకు గురియై ఉత్తమ మానవులుగా

రూపొందుతారు, అన్నారు. ఆరోజు సాయంకాలం విశాఖపట్టణంనుండి వచ్చిన 8వ తరగతి విద్యార్థిని కుమారి సాయి సాహితీ, భగవాన్ బాబా మానవాళిపై చూపిస్తున్న అపారమైన ప్రేమ, కరుణల గురించి మాట్లాడారు. తదుపరి హైదరాబాదుకు చెందిన 10వ తరగతి విద్యార్థి సాయి హృదయ్ పిడతల బాలవికాస్ ద్వారా తొమ్మిది సంవత్సరాలలో ఉత్తమ విలువలను పెంపొందించుకోవడానికి స్వామి సదవకాశాన్ని కలిగించారన్నారు.

సంచార వైద్యాలయం : చిత్తూరు జిల్లా గ్రామీణ ప్రజలకొరకై సంచార వైద్యాలయాన్ని సెప్టెంబరు 1వ తేదీన ఉదయం ప్రశాంతి నిలయంలో ప్రారంభించారు. ఆంధ్ర, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో సాయిసంస్థలు చేపట్టిన 11వ సంచార వైద్యాలయమిది.

అనాటి సాయంకాలం శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ పూర్వ విద్యార్థిని డా॥ డి.ఎస్.డి. శ్యామల తన ప్రసంగంలో ఆంధ్ర, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో భగవాన్ బాబావారి 90వ జన్మదినోత్సవాలలో భాగంగా నిర్వహిస్తున్న సేవా కార్యక్రమాలను వివరించారు. అనంతరం, డా॥ రామవరపు మాధురీ దేవి వీణావాదనను వినిపించారు.

సెప్టెంబరు 2వ తేదీన సాయంవేళలో విశాఖజిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీ నాగేశ్వరరావు సేవాకార్యక్రమాల నివేదికను సభకు సమర్పించారు. తదుపరి విశాఖపట్టణం సాయి యువత సభ్యులు ప్రదర్శించిన 'సాయిపథంలో నవ భారతం' నాటికలో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదమును వ్యతిరేకిస్తూ పోరాడిన శ్రీరామ్ ప్రసాద్ బిస్ మిల్ ఉదంతం, దేశభక్తిని ప్రబోధించి భారతీయ సంస్కృతియొక్క విశిష్టతను ప్రపంచ దేశాలకు చాటిన స్వామి వివేకానంద స్ఫూర్తి ముఖ్యాంశాలు.

సెప్టెంబరు 3వ తేదీ సాయంత్రం సాయి యువత, సాయి పూర్వవిద్యార్థులు కలిసి సమర్పించిన 'నేటి కర్తవ్యం' నాటిక భగవాన్ బాబావారిది నిష్క్రమణ లేని అవతరణ అని, వారి దివ్య అవతారోద్యమం ఆచంద్రతారార్కం కొనసాగుతూ మానవాళిని కలి ప్రభావం నుండి కాపాడుతుందన్న సందేశాన్నిచ్చింది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర శాంతి కల్యాణం

సెప్టెంబరు 4వ తేదీన ఉదయం పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియంలో శ్రీ వేంకటేశ్వర శాంతి కల్యాణాన్ని ఆంధ్ర, తెలంగాణా భక్తులు నిర్వహించారు. ద్వారకా తిరుమల దేవస్థానమునుండి ముందురోజు ఉత్సవ విగ్రహాలను ప్రశాంతి నిలయానికి తీసుకు వచ్చారు. కల్యాణోత్సవం ఉదయం 10 గంటలకు ప్రారంభమై 12 గం||ల వరకు కొనసాగింది.

సెప్టెంబరు 4 సాయం సమయంలో నిర్వహించిన శ్రీ సాయిరామ్ అయ్యర్ సంగీత విభావరి ఆంధ్ర, తెలంగాణా భక్తుల పర్తియాత్రలో ముగింపు కార్యక్రమం.

తదుపరి, గోదావరి జిల్లా సిహెచ్ పోతేపల్లి వృత్తి విద్యా శిక్షణ కేంద్రంలో డిప్లొమాలను పొందిన ఐదుగురు సాయిసంస్థల సంక్షేమ పథకము క్రింద ఎలక్ట్రికల్ కిట్స్ను అందుకున్నారు.

సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ సమ్మేళనం

ఆగస్టు 1 నుండి మూడు రోజులపాటు యునైటెడ్ కింగ్డమ్ శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేషన్ (ఎస్ఎస్ఇ) సమ్మేళనమును ప్రశాంతి నిలయంలో నిర్వహించారు. ఆగస్టు 2వ తేదీన ఎస్ఎస్ఇ బాలలు 'సాయి మహిమ - ది మిరకిల్ ఆఫ్ లవ్' నృత్య నాటికను సమర్పించారు. ఈ నాటిక ఇతివృత్తం దైవప్రీతి, పాపభీతి, సంఘనీతి. త్యాగయ్య భక్తి, బ్రిటీషు ప్రధాని జేమ్స్ మెక్డొనాల్డ్ అనుభవం, అబూబెనాదెమ్ కథ ఈ నాటికలోని అంశాలు.

ఎస్ఎస్ఇ సమ్మేళనం ముగింపు కార్యక్రమంలో ఆగస్టు 3వ తేదీన నెదర్లాండ్ ఎడ్యుకేషన్ కోఆర్డినేటర్ కటింకవాన్ ప్రసంగిస్తూ, సత్యసాయి విద్య ఒక శక్తిమంతమైన ఆధ్యాత్మిక ఉపకరణం అన్నారు.

అమెరికా ఎడ్యుకేషన్ కోఆర్డినేటర్ బెర్నీస్ మీడ్ 15 ఏళ్ళ వయస్సులో తనను దైవశక్తి జీసస్వైపుకు, తదుపరి భగవాన్ బాబావైపుకు మరలించిందని చెప్పారు.

శ్రీ సత్యసాయి ఇంటర్నేషనల్ ఆర్గనైజేషన్ జోన్ 7కు చెందిన పోలెండ్, లిథువేనియా మరియు లాట్వియా దేశాల భక్తులు సర్వధర్మ క్షయర్ సమర్పించారు.

పూర్ణచంద్రలో శ్రీ వేంకటేశ్వర శాంతి కల్యాణం

ఆగస్టు 7వ తేదీన తమిళనాడులోని ఈరోడ్ నుండి 2200 మంది భక్తులు వారి మూడు రోజుల పర్తియాత్రలో భాగంగా 'అవతరణ' నృత్యాన్ని సమర్పించారు.

ఆగస్టు 8వ తేదీన ఈరోడ్ బాలలు 'సాయి విలువలు మరియు రామాయణం అందిస్తున్న పాఠాలు' ఇతివృత్తంపై ఒక నాటికను సమర్పించారు. దీనికి స్వామి రచించిన రామకథా రసవాహిని ఆధారం.

ఆగస్టు 10వ తేదీన హర్యానా మరియు చండీఘడ్ బాలలు నచికేతుని జీవిత చరిత్రను నాటికగా సమర్పించారు. ఇది కరోపనిషత్తునుండి గ్రహింపబడింది.

ఆగస్టు 11వ తేదీన హర్యానా మరియు చండీఘడ్ల సాయి యువత సభ్యులు నామస్మరణ విశిష్టతను నాటికగా ఆవిష్కరించారు.

ఆగస్టు 12వ తేదీన హర్యానా జానపద గాయకులు శ్రీ రవీందర్ అంటిల్ శ్రీరామ భక్త హనుమాన్ కథను గానం చేశారు.

భారత స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం

ఆగస్టు 15వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ ప్రశాంతి నిలయం క్యాంపస్ విద్యార్థులు 'ఆజాది కి తలాష్ మై' నాటికను సమర్పించారు. స్వాతంత్ర్యమంటే కేవలం రాజకీయ సామాజిక స్వాతంత్ర్యం కాదు, మాయనుండి జీవుడు విముక్తి పొందడమే నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, అని ప్రవచించారు, భగవాన్. విశ్వకవి రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ ప్రార్థన, "స్వర్గతుల్యమైన అట్టి స్వాతంత్ర్యాన్ని నా దేశానికి ప్రసాదించు" నాటికకు ముగింపు.

ఆగస్టు 16వ తేదీన ఒడిషా సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు వారు తమ రాష్ట్రంలో నిర్వహిస్తున్న సేవాకార్యక్రమాలను వివరించిన అనంతరం పండిట్ దేవేంద్ర నారాయణ శతపతి హిందుస్తానీ బాణీలో గానం చేశారు.

ఆగస్టు 17వ తేదీన ఒడిషా సాయి యువత సభ్యులు పూరీ జగన్నాథ ఆలయ సంప్రదాయాన్ననుసరించి నిర్వహించే నూతన విగ్రహాల ఆవిష్కరణ ప్రధానాంశముగా ఒక నాటికను సమర్పించారు. అంతకుముందు శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిహార్, బెర్హంపూర్ విద్యార్థులు భక్త జయదేవుని గీత గోవిందాన్ని నాట్యరూపంలో ఆవిష్కరించారు.

ఆగస్టు 18వ తేదీన పశ్చిమ బెంగాల్ సాయి భక్తులు 'ది రెలిజియన్ ఆఫ్ గాడ్' నాటికను సమర్పించారు. మతమనే చట్రంలో తమను తాము బిగించుకొని ఇతర మతస్థులపట్ల అసహనంతో వ్యవహరించేవారికి ఈ నాటిక కనువిప్పు. అన్ని మతాలకు ప్రేమే ఆధారమన్న భగవాన్ సూక్తి ఈ నాటికకు స్ఫూర్తి.

ఓణం ఉత్సవాలు

ఆగస్టు 23నుండి ఆగస్టు 28వరకు ప్రశాంతి నిలయంలో ఓణం ఉత్సవాలు ఘనంగా జరిగాయి.

ఆగస్టు 23న యునైటెడ్ నేషన్స్ గృహ పథకాలు, ప్రభుత్వ గృహ పథకాల అమలుకు కృషి చేస్తున్న శ్రీ జి. శంకర్ భగవాన్ బాబావారి సందేశాలను ఆకళింపు చేసుకొని అనుసరిస్తే ఉజ్వలమైన భవిష్యత్తును ఆశించవచ్చని చెప్పారు.

ఆగస్టు 24వ తేదీన కేరళ రాష్ట్రంలో శ్రీ సత్యసాయి సంస్థలలో సేవలనందిస్తున్న డాక్టర్లు, లాయర్లు సమావేశ మయ్యారు. కేరళ హైకోర్టుకు చెందిన జస్టిస్ దామ శేషాద్రినాయుడు ప్రసంగిస్తూ, విశ్వమన్నది ఒక అందమైన భవంతి అయితే గదులు వివిధ మతాలు అన్నారు. మనము భగవాన్ బాబావారిని విశ్వాసంతో అనుసరిస్తే మనల్ని వారే లక్ష్యానికి చేరుస్తారు, అన్నారు.

ఆరోజు మధ్యాహ్నం పూర్ణచంద్ర ఆడిటోరియంలో ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన వేదికపై గురువాయూరప్పన్ విగ్రహాన్ని అలంకరింపజేశారు. ఆగస్టు 25వ తేదీన కేరళ హైకోర్టు జడ్జి జస్టిస్ రవీంద్రన్ నారాయణీయమ్ పారాయణాన్ని ప్రారంభించారు. నారాయణీయమ్ 18000 శ్లోకాలున్న శ్రీమద్భాగవతాన్ని 1036 శ్లోకాలకు కుదించింది.

ఆరోజు సాయంవేళలో సాయికుల్వంత్ హాలులో జరిగిన 'హృదయ సంగమం' కార్యక్రమంలో శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్స్లో శస్త్ర చికిత్సలు చేయించుకొని, శస్త్ర చికిత్సానంతర సేవలను కేరళ సాయిసంస్థల ద్వారా పొందిన 180 మంది కేరళవాసులు పాల్గొన్నారు. ఈసందర్భంలో జస్టిస్ రవీంద్రన్ ఓణం శుభాకాంక్షలు తెలియజేసి, భగవాన్ బాబావారి ప్రబోధములు అజ్ఞానమనే చీకటిలో ద్రుగ్గుతున్న ప్రపంచానికి ప్రేమను, జ్ఞానమనే కాంతిని అందిస్తున్నాయన్నారు.

అడ్వోకేట్ గోవింద భరతన్ మళయాళీయులు స్వామిపట్ల వారికున్న భక్తితో వారి సంప్రదాయానికే వన్నె తెచ్చారన్నారు. మహాబలి ఓణం రోజున కేరళను దర్శిస్తారని నమ్ముతారు. ఇప్పుడు మహాబలి ఓణం రోజున ప్రశాంతి నిలయాన్ని కూడా దర్శిస్తున్నారన్నారు.

శ్రీ హరిదాస్జీ ప్రసంగిస్తూ మేల్పతూర్ నారాయణ భట్టాచారి రచించిన నారాయణీయమ్ మహాగ్రంథమని కొనియాడారు.

అనంతరం, కేరళ 'సాయిమెడ్'కు నేతృత్వం వహిస్తున్న డా॥ ఆనందమోహన్ 'హృదయ సంగమం' భగవాన్ బాబావారు వ్యాధిపీడితులపై చూపిస్తున్న అనంతమైన

ప్రేమకు, శ్రద్ధకు ప్రతీక అన్నారు. తదుపరి సమర్పించిన భక్తి సంగీతంలో శ్రీ విష్ణుభట్, శ్రీ పద్మకుమార్, వారి సహచరులు కర్ణాటక బాణీలో గీతాలను ఆలపించారు.

ఆగస్టు 26 సాయం సమయంలో సంగీత విద్వాంసురాలు వైకోం విజయలక్ష్మి సంకీర్తన చేశారు. వీరు దృష్టిలోపాన్ని అధిగమించి కర్ణాటక గాత్ర సంగీత కళాకారిణిగా, నేపథ్య గాయకురాలిగా, గాయత్రి వీణా వాదినిగా సంగీత ప్రపంచంలో సమున్నత స్థానాన్ని చేరుకున్నారు.

అనంతరం, కేరళ ప్రభుత్వంలో ఐఎఎస్ ఆఫీసరుగా పనిచేస్తున్న శ్రీ జ్యోతిలాల్ ఓణం సందేశాన్ని వివరించారు. 'అహంకారాన్ని త్యజించు, అశావాదంతో మెలగు, ఆడిన మాట తప్పకు', ఇవే ఓణం అందిస్తున్న సందేశాలు అన్నారు.

ఆగస్టు 27వ తేదీన గణేశ్ గేటు సమీపంలో ప్రశాంతి నిలయ సమాచార కేంద్రాన్ని ఆశ్రమ నిర్వాహకులు ప్రారంభించారు.

ఆరోజు సాయం వేళలో శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిహార్, అలువ బాలలు భగవాన్ రచించిన 'రాధా భక్తి' నాటికను సమర్పించారు.

ఆగస్టు 28వ తేదీన ఓణం సందర్భంగా ప్రశాంతి నిలయాన్ని కేరళ సంప్రదాయంలో అలంకరించారు. ఉదయం నేపథ్య గాయకులు కుమారి అభిరామి అజయ్ భక్తి గీతాలను ఆలపించారు.

ఆరోజు సాయం సమయంలో కేరళ సాయి సంస్థల అధ్యక్షులు ప్రొ॥ ముకుందన్ సాయిసంస్థలు ఇటీవల చేపట్టిన సేవాకార్యక్రమాలను వివరించారు.

ముఖ్య అతిథి 'పద్మశ్రీ' ప్రొ॥ ఎన్.ఆర్. మాధవ మీనన్ భారతదేశం అనుసరిస్తున్న సంస్కృతి సంప్రదాయాలు మన దేశాన్ని ఇతర దేశాలకంటే భిన్నంగా, ఉన్నతంగా ఉంచుతున్నాయన్నారు.

వీరి ప్రసంగానంతరం కేరళ సాయిసంస్థలు నిర్వహించిన వార్షిక వ్యాసరచన, భజన పాటల పోటీలలో గెలుపొందినవారికి శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్

ట్రస్టు సభ్యులు శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్ స్వర్ణ పతకాలను బహూకరించారు.

అనంతరం శ్రీ సత్యసాయి విద్యాపీఠ్, శ్రీశైలం (కోజికోడ్) విద్యార్థులు 'సవ విధ భక్తి' నాటికను సమర్పించారు.

తదుపరి ప్రసారమైన దివ్య సందేశంలో భగవాన్ 'ఓణం' పండుగ ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు.

రేడియో సాయి 13వ వార్షికోత్సవం

2003లో ప్రశాంతి నిలయంలో డిజిటల్ స్టూడియో నుండి రేడియో సాయి ప్రసారాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 13వ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని రేడియో సాయి బృందము 'ఎంతమాత్రమున ఎవ్వరు తలచిన అంత మాత్రమే నేను' అన్న సాయి సందేశం ఇతివృత్తంగా 'సాయి ఎవరు?' కార్యక్రమాన్ని ఆగస్టు 28వ తేదీన నిర్వహించింది. ఈ కార్యక్రమం పాటలు, లఘుచిత్రాలు, నాట్యముల సమ్మిశ్రమం.

శ్రీకృష్ణ జన్మాష్టమి ఉత్సవం

సెప్టెంబరు 5వ తేదీన ఉదయం శ్రీకృష్ణుని అవతరణ దినోత్సవాన్ని ప్రశాంతి నిలయంలో సాయి విద్యార్థులు, భక్తులు అత్యంత వైభవంగా జరుపుకున్నారు. విద్యార్థులు భక్తిగీతాలను ఆలపిస్తూండగా, గోకులం నుండి వస్త్రాలతో అలంకరించిన గోవులతోపాటు లేగదూడలను, జింకలను, కుందేళ్ళను, నెమళ్ళను, కపోతాలను, ఇంకా హాస్టల్ నుండి శునకం 'జాలీ'ని విద్యార్థులు సాయి కుల్వంత్ హాలులోకి ఊరేగింపుగా తీసుకు వచ్చారు. శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు, ఆశ్రమ నిర్వాహకులు గోవులకు వివిధ ఫలాలను, లేగదూడలకు సీసాలతో పాలను, పక్షులకు గింజలను అందించి సంప్రదాయబద్ధంగా ఈ ఉత్సవాన్ని నిర్వహించారు.

ఆరోజు ప్రసారమైన దివ్య సందేశములో భగవాన్ కృష్ణ తత్త్వము పరిపూర్ణ ప్రేమతత్త్వము అన్నారు. ద్వాపర యుగములో గోపికలు భగవత్తత్త్వమును చాటడంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించారన్నారు.

**శ్రీ సత్యసాయి మొబైల్ హాస్పిటల్
10వ వార్షికోత్సవం**

2006 మార్చి 30వ తేదీన భగవాన్ బాబావారు శ్రీ సత్యసాయి మొబైల్ హాస్పిటల్ (సంచార వైద్యాలయము)ను ప్రారంభించారు. అనంతపురం జిల్లాలోని ఆరు మండలాలలో ఐదు లక్షలమంది ఈ మొబైల్ హాస్పిటల్ సేవల నందుకుంటున్నారు. ఈ మండలాల్లో 12 గ్రామాలను కేంద్ర స్థానాలుగా గుర్తించి అక్కడినుండి చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలవారికి వైద్యసేవల నందిస్తున్నారు. ప్రతి మాసమూ 1వ తేదీనుండి 12వ తేదీవరకు ఈ హాస్పిటల్ గ్రామాలలో పర్యటిస్తుంది.

ఈ హాస్పిటల్ వార్షికోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని సెప్టెంబరు 5వ తేదీన సాయికుల్యంత్ హాలులో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరోగ్య శాఖామంత్రి డా॥ కామినేని శ్రీనివాస్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరయ్యారు. రాష్ట్ర వైద్య విభాగం సైషల్ ఛీఫ్ సెక్రెటరీ శ్రీ ఎల్.వి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఆయుష్ కమీషనర్ డా॥ నళినీ మోహన్, శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు, వైద్యులు, సహాయకులు, వైద్యుల కుటుంబ సభ్యులు హాజరయ్యారు. మొబైల్ హాస్పిటల్ డైరెక్టర్ డా॥ నరసింహన్ వైద్య సేవలను ప్రజలకు అందుబాటులోకి తేవడం ఒక ఎత్తు, వాటిని ఆశించిన విధముగా ప్రజలకు పూర్తి స్థాయిలో చేరేటట్లు చేయడము మరొక ఎత్తు అన్నారు. భగవాన్ బాబావారి పర్యవేక్షణలో ఈ సంచార వైద్యాలయము ఉత్తమ ప్రమాణాలను సాధిస్తున్నదన్నారు. డా॥ నరసింహన్ భగవాన్ బాబావారి దివ్య సందేశాన్ని ఉటంకించారు. 'వైద్యాన్ని ప్రేమతో అందిస్తే అది 'మెడికేర్' (medicare), ప్రేమరహితమైన వైద్యము 'మెడి-సిన' (medi-sin)

వైద్యశాఖా మంత్రి డా॥ శ్రీనివాస్ భగవాన్ బాబా ఇచ్చిన స్ఫూర్తితో వైద్యరంగములో అవినీతిని అంతమొందించడానికి తాను కృషిచేస్తానన్నారు. తదుపరి

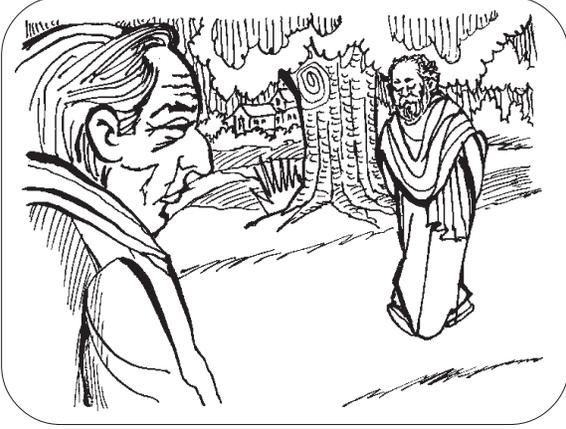
శ్రీ సత్యసాయి సంచార వైద్యాలయ సేవలపై నివేదిక ఆవిష్కరణ

శ్రీ సత్యసాయి మొబైల్ హాస్పిటల్ పై ఒక నివేదికను ఆవిష్కరించారు. అనంతరం, రేడియో సాయి రూపొందించిన డాక్యుమెంటరీ ప్రసారమైంది.

సెప్టెంబరు 6వ తేదీన రుద్రపఠనానంతరం శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ డైరెక్టర్ డా॥ ఓలేటి చౌదరి స్వామివారి వైద్య ప్రణాళిక రుగ్మతలను తొలగించడమేకాక ఆత్మోన్నతికి తోడ్పడుతున్నదన్నారు. వ్యాధినివారణలో భక్తి విశ్వాసాలు అద్భుతాలు చేస్తాయన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంట్ డా॥ వినోద్ కుమార్ వర్మ మొబైల్ హాస్పిటల్లో పనిచేస్తున్నవారు సుశిక్షితులైన సేవ యోధుల వలె వ్యవహరిస్తున్నారన్నారు. వ్యాధిగ్రస్తులకు సేవలందించడంలో ప్రేమ అత్యంత ప్రధానమైన అంశమన్నారు. మొబైల్ హాస్పిటల్ వైద్యులు డా॥ అశ్వినీ కుమార్ శ్రీ సత్యసాయి జనరల్ హాస్పిటల్, శ్రీ సత్యసాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ల సహకారంతోనే మొబైల్ హాస్పిటల్ సమర్థవంతంగా పనిచేయగలుగుతున్న దన్నారు. వీరి ప్రసంగానంతరం, వినికడి సమస్య ఉన్నవారు హియరింగ్ ఎయిడ్స్ అందుకున్నారు. తదుపరి మొబైల్ హాస్పిటల్లో సేవలందిస్తున్న వైద్యులను, ఇతర సిబ్బందిని ట్రస్టు సభ్యులు సత్కరించారు.

- దివి చతుర్వేది

సోక్రటీసు ఆదర్శం

పాశ్చాత్య తత్వవేత్త సోక్రటీసు. ఎప్పుడూ “నేనెవరు, నేనెవరు” అని విచారణ చేస్తూండేవాడు. ఒకరోజు అతను అదే విధంగా విచారణచేస్తూ రోడ్డుమీద నడుస్తున్నాడు. ఎదురుగా ఒక అధికారి చేతికర్ర ఊపుకుంటూ వస్తున్నాడు. అతను కొద్దికాలం క్రితమే తన ఉద్యోగం నుంచి రిటైర్మెంటు తీసుకున్నాడు.

సోక్రటీసు తత్వవిచారణ చేస్తూంటే ఆ అధికారి తన సంసారాన్ని గురించి విచారణ చేస్తున్నాడు. ఇద్దరూ పరధ్యానంగా నడుస్తూ ఒకరి నొకరు ఢీకొన్నారు. ఆ అధికారి కోపంగా, “ఎవరు నీవు? అన్నాడు. సోక్రటీసు

ఎంతో వినయంగా శాంతంగా, “అదే నాకు తెలియటం లేదండి, దయచేసి చెప్పండి నాకు ‘నేనెవరో’ అన్నాడు. ఆ అధికారికి సోక్రటీస్ మాటలు అర్థం కాలేదు. అతని వంక వింతగా చూస్తూ మాట్లాడకుండా ముందుకు వెళ్ళాడు.

సోక్రటీసు ఇంటికి వచ్చి ఈజీచైరులో కూర్చుని మరల “నేనెవరు?” అనే విచారణలో మునిగిపోయాడు. అతను రావడం చూచి భార్య భోజనం వడ్డించి పిలిచింది. కానీ ఆ పిలుపు అతనికి వినబడలేదు. ఒక గంటసేపు కాచుకొని కూర్చుంది.

ఇంక ఉండబట్టలేక కోపంతో బిందెడు నీళ్ళు తెచ్చి భర్త నెత్తిపై కుమ్మరించింది, అతని పరధ్యానాన్ని పోగొట్టడానికి. సోక్రటీసు కొంత తేరుకుని, “రోజూ ఉరుములు మాత్రమే వినబడేవి. ఈ రోజు కుంభవృష్టి కురిసింది!” అన్నాడు పరమశాంతంగా. ఇంకొకరైతే ఆవిధంగా చేసినందుకు భార్యతో దెబ్బలాడేవారు.

ఈ రెండు సంఘటనలవలన మనము తెలుసుకోవలసినది ఏమిటి? ఎట్టి పరిస్థితులలోను ఇంటా బయటా సహనంతో శాంతంగా వ్యవహరించాలి. ఎవరైనా మనలను రెచ్చగొట్టినప్పటికీ మనము సహనముతో సమర్థించుకొని సర్దుకుపోవాలి.

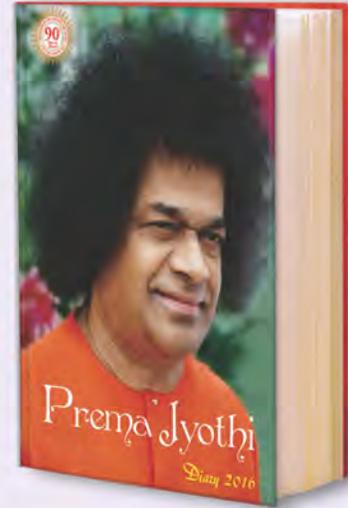
- బాబా

చిత్రకారులు: భావరాజు వేంకట సత్యమూర్తి

PREMA JYOTHI – DIARY 2016

We are pleased to inform that the much awaited Diary 2016 "Prema Jyothi" is available for sale. It contains in a nutshell Bhagavan's divine life and mission, and His humanitarian activities. Specifications of the diary are: 14.7 x 20.6 cms; shrink wrapped, multi-coloured wrapper with gold foiling, artwork, spot lamination and knurling, with curved binding and page marker. It has 422 pages of which 30 pages contain beautiful multi-coloured pictures of Bhagavan, Mandir, Poornachandra Auditorium and Maha Samadhi apart from 8 pages of multi-coloured text, all in 130 gsm art paper; it has over 300 divine sayings of Bhagavan.

Kindly send your orders at the earliest by email to orders@sssbt.org or by post to the convener, Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division, Prasanthi Nilayam 515134, Andhra Pradesh, India. "Account Payee" Cheques drawn favouring "Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division" must be sent with the orders. **MINIMUM ORDER FOR SINGLE ADDRESS IS 5 DIARIES.** Please avoid last minute rush. All the diary rates below are inclusive of postage.

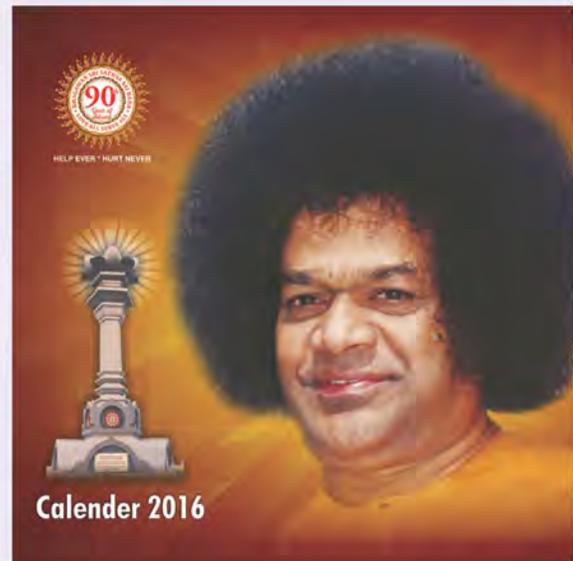
Overseas – regd. Airmail BOOK POST					India – regd. BOOK POST						
5	6	7	8	9	Units	5	6	7	8	9	10
2320	2710	3285	3675	4065	RUPEES	680	810	940	1100	1225	1355
2	2	3	3	3	Packets	1	1	1	2	2	2
Additional ONE diary ₹ 575					Additional ONE diary ₹ 160						

CALENDARS 2016

Multi colour calendars 2016 with beautiful pictures of Bhagavan are available for sale. Payment in favour of "Sri Sathya Sai Sadhana Trust, Publications Division" can be sent through personal bank cheques. Email orders@sssbt.org or through online website: srisathyasaipublications.com

Code	For SINGLE destinations within India by Regd BOOK POST	Units	Total Cost + Postage	Units	Total Cost + Postage
13459	W1 - Wall Cal. 2016 11" x 17" 4 Sheets 8 pages each ₹ 15	5	Rs 125	10	₹ 200
13488	W2 - Book Type Wall Cal. 2016 11 x 22 - 7 Sheets each ₹ 45	5	Rs 275	10	₹ 510
13489	T1 - Table Cal. 2016 8.25" x 8.50" 13 sheets each ₹ 55	5	Rs 335	10	₹ 635
13490	Cal. 2016 Set of 7 (one each of W1,W2,T1+ 4 Pocket calendars) ₹ 135 each set	1 set	Rs 185	2 sets	₹ 330

Code	For SINGLE Overseas destination by regd. Airmail book post	Units	Total Cost + Postage
13459	W1 - Wall Cal. 2016 11" x 17" 4 Sheets 8 pages each ₹ 15	5	₹ 510
13488	W2 - Book Type Wall Cal. 2016 11x22- 7 Sheets each ₹ 45	5	₹ 880
13489	T1 - Table Cal. 2016 8.25" x 8.50" 13 sheets each ₹ 55	5	₹ 1,300
13490	Cal. 2016 Set of 7 (one each of W1,W2,T1+ 4 Pocket calendars) ₹ 135 each set	1 set	₹ 750
13490		2 Sets	₹ 1,200

Date of Publication 23rd September

స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ కార్యక్రమం

చిత్తూరు జిల్లావారి సంచార వైద్యశాల

నారాయణీయమ్ పారాయణం

“దేవుడున్నాడు”

ఈ సృష్టి క్రమాన్ని నిశితంగా పరిశీలిస్తే అర్థమయ్యేది - ఈ సృష్టికి మూలకారణమైన మహాత్ము. అదే దైవం. ఆ దైవశక్తి తన దివ్య శాసనాన్ననుసరించి సృష్టి స్థితి లయములను నడుపుతుంది. జరిగేది సర్వం దైవసంకల్పమే. స్వయం కృషితో పైకొచ్చానని గర్వపడకు. బాగా పరిశీలిస్తే, భగవంతుని అదృశ్య హస్తం గోచరిస్తుంది. దేవుడున్నాడు, దేవుడున్నాడు, దేవుడున్నాడని సతతం స్మరించు. ఆత్మస్వరూపుడై నీలోనే ఉన్నాడన్న అనుభవం కలుగుతుంది. సుఖాలలో దైవాన్ని విస్మరించడం, కష్టాల్లో శాంతివ్రతాలు, తీర్థయాత్రలు చెయ్యడం అవివేకం. కష్టాలకు క్రుంగకు. అది నీ జన్మాంతర కల్మషాలకు క్షాళన. దైవాన్ని నమ్ముకుంటే ఆ కష్టం భరించగల శక్తి లభిస్తుంది. బాగా ఆలోచించగా నువ్వు తెలుసుకొనేదేమిటంటే, నీకున్న నిస్వార్థమైన బంధువు ఒక్కడే, భగవంతుడు. లౌకికమైన బంధువులు, మిత్రులు అందరూ స్వార్థపరులే. ఈ ప్రాపంచిక బంధములన్నీ ‘ఇచ్చి పుచ్చుకోవడం’ అనే వ్యాపార సూత్రంమీద ఆధారపడ్డవే.

- బాబా

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్లైన్ పద్ధతిన మా వెబ్సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.